

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

jeudi

donderdag

11-01-2007

11-01-2007

Après-midi

Namiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht
Vlaams Belang	Vlaams Belang
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions ; les annexes se trouvent dans une brochure séparée (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken; de bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	séance plénière	PLEN	Plenum
COM	réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

INHOUD

Excusés	1	Berichten van verhindering	1
PRESTATIONS DE SERMENT	1	EEDAFLEGGINGEN	1
Admission, vérification des pouvoirs et prestation de serment de M. David Lavaux et de Mme Véronique Salvi	1	Toelating, onderzoek van de geloofsbrieven en eedaflegging van de heer David Lavaux en van mevrouw Véronique Salvi	1
QUESTIONS	3	VRAGEN	3
Questions jointes de	3	Samengevoegde vragen van	3
- M. Jean-Marc Nollet au premier ministre sur "le retour de la double candidature pour les prochaines élections fédérales" (n° P1698)	3	- de heer Jean-Marc Nollet aan de eerste minister over "de dubbele kandidaatstelling bij de komende federale verkiezingen" (nr. P1698)	3
- M. Pieter De Crem au premier ministre sur "la double candidature à l'occasion des prochaines élections fédérales" (n° P1699) <i>Orateurs: Jean-Marc Nollet, Pieter De Crem, président du groupe CD&V, Guy Verhofstadt, premier ministre</i>	3	- de heer Pieter De Crem aan de eerste minister over "de dubbele kandidaatstelling bij de komende federale verkiezingen" (nr. P1699) <i>Sprekers: Jean-Marc Nollet, Pieter De Crem, voorzitter van de CD&V-fractie, Guy Verhofstadt, eerste minister</i>	3
Question de Mme Nathalie Muylle au premier ministre sur "la proposition de vendre aux enchères publiques les droits d'émission de CO2" (n° P1700) <i>Orateurs: Mark Verhaegen, Guy Verhofstadt, premier ministre</i>	7	Vraag van mevrouw Nathalie Muylle aan de eerste minister over "het voorstel om CO2-emissierechten openbaar te veilen" (nr. P1700) <i>Sprekers: Mark Verhaegen, Guy Verhofstadt, eerste minister</i>	7
Question de Mme Dalila Douifi à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "le décès d'un enfant à la suite de la négligence de ses parents" (n° P1701) <i>Orateurs: Dalila Douifi, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice</i>	9	Vraag van mevrouw Dalila Douifi aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het overlijden van een kind ten gevolge van verwaarlozing door de ouders" (nr. P1701) <i>Sprekers: Dalila Douifi, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Justitie</i>	9
Question de M. Jacques Germeaux à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la politique de tolérance en matière de cannabis" (n° P1702) <i>Orateurs: Jacques Germeaux, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice</i>	11	Vraag van de heer Jacques Germeaux aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het gedoogbeleid rond cannabis" (nr. P1702) <i>Sprekers: Jacques Germeaux, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Justitie</i>	11
Question de M. Bart Laeremans à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la proposition de la ministre flamande, Mme Vervotte, de faire du centre d'Everberg une institution flamande" (n° P1703) <i>Orateurs: Bart Laeremans, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice</i>	12	Vraag van de heer Bart Laeremans aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het voorstel van Vlaams minister Vervotte om van Everberg een Vlaamse instelling te maken" (nr. P1703) <i>Sprekers: Bart Laeremans, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Justitie</i>	12
Questions jointes de	13	Samengevoegde vragen van	13
- Mme Véronique Ghenne au ministre de la Mobilité sur "la réforme du permis de conduire" (n° P1710)	13	- mevrouw Véronique Ghenne aan de minister van Mobiliteit over "de hervorming van het rijbewijs" (nr. P1710)	13

- M. François Bellot au ministre de la Mobilité sur "la réforme du permis de conduire" (n° P1711)	13	- de heer François Bellot aan de minister van Mobiliteit over "de hervorming van het rijbewijs" (nr. P1711)	13
<i>Orateurs:</i> Véronique Ghenne, François Bellot, Renaat Landuyt , ministre de la Mobilité		<i>Sprekers:</i> Véronique Ghenne, François Bellot, Renaat Landuyt , minister van Mobiliteit	
Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu au ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Égalité des chances sur "le recours aux services des CPAS pour la médiation de dettes" (n° P1709)	16	Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "het beroep op de diensten van het OCMW voor schuldbemiddeling" (nr. P1709)	16
<i>Orateurs:</i> Sabien Lahaye-Battheu, Christian Dupont , ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes, de l'Égalité des chances		<i>Sprekers:</i> Sabien Lahaye-Battheu, Christian Dupont , minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen	
Question de M. Éric Massin au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "les déductibilités fiscales pour les habitations occupées par leurs propriétaires et les résidences secondaires" (n° P1704)	18	Vraag van de heer Éric Massin aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de fiscale aftrekbaarheid van tweede verblijven en van woningen die door de eigenaar bewoond worden" (nr. P1704)	19
<i>Orateurs:</i> Éric Massin, Didier Reynders , vice-premier ministre et ministre des Finances		<i>Sprekers:</i> Éric Massin, Didier Reynders , vice-eerste minister en minister van Financiën	
Question de M. Filip De Man au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la campagne contre la consommation de cannabis" (n° P1706)	20	Vraag van de heer Filip De Man aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de campagne tegen cannabisgebruik" (nr. P1706)	20
<i>Orateurs:</i> Filip De Man, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers:</i> Filip De Man, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Questions jointes de	22	Samengevoegde vragen van	22
- M. Melchior Wathelet au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'étude de l'INAMI sur les consultations prénatales" (n° P1707)	22	- de heer Melchior Wathelet aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de RIZIV-studie over de prenatale raadplegingen" (nr. P1707)	22
- Mme Dominique Tilmans au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'étude de l'INAMI sur les consultations prénatales" (n° P1708)	22	- mevrouw Dominique Tilmans aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de RIZIV-studie over de prenatale raadplegingen" (nr. P1708)	22
<i>Orateurs:</i> Melchior Wathelet , président du groupe cdH, Dominique Tilmans, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers:</i> Melchior Wathelet , voorzitter van de cdH-fractie, Dominique Tilmans, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de M. Benoît Drèze au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "le rapport sur les pensions dans l'Union européenne" (n° P1712)	25	Vraag van de heer Benoît Drèze aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "het verslag over de pensioenen in de Europese Unie" (nr. P1712)	25
<i>Orateurs:</i> Benoît Drèze, Bruno Tobback , ministre de l'Environnement et ministre des Pensions		<i>Sprekers:</i> Benoît Drèze, Bruno Tobback , minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen	
PROJETS ET PROPOSITIONS	28	ONTWERPEN EN VOORSTELLEN	28
Projet de loi modifiant le Code civil et réglant le droit successoral à l'égard du cohabitant légal	28	Wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek houdende regeling van het erfrecht van	28

survivant (2514/1-7)		de langstlevende wettelijke samenwonende (2514/1-7)	
- Proposition de loi instaurant un droit successoral ab intestat pour les cohabitants. (846/1-3)	28	- Wetsvoorstel tot invoering van een intestaat erfrecht voor samenwonenden. (846/1-3)	28
- Proposition de loi visant à supprimer la réserve légale des ascendants. (1044/1-3)	28	- Wetsvoorstel tot opheffing van het voorbehouden erfdeel van bloedverwanten in de opgaande lijn. (1044/1-3)	28
<i>Discussion générale</i>	28	<i>Algemene bespreking</i>	28
<i>Orateurs:</i> Sabien Lahaye-Battheu , rapporteur, Servais Verherstraeten, Bert Schoofs, Laurette Onkelinx , vice-première ministre et ministre de la Justice		<i>Sprekers:</i> Sabien Lahaye-Battheu , rapporteur, Servais Verherstraeten, Bert Schoofs, Laurette Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Justitie	
<i>Discussion des articles</i>	35	<i>Bespreking van de artikelen</i>	35
<i>Orateur:</i> Laurette Onkelinx , vice-première ministre et ministre de la Justice		<i>Spreker:</i> Laurette Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Justitie	
Prise en considération de propositions	36	Inoverwegingneming van voorstellen	36
VOTES NOMINATIFS	37	NAAMSTEMMINGEN	37
Motions déposées en conclusion des interpellations de:	37	Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van:	37
- Mme Muriel Gerkens sur "la lettre que le premier ministre a adressée à Suez le 6 octobre 2006 engageant l'Etat vis-à-vis du groupe" (n° 986)	37	- mevrouw Muriel Gerkens over "de brief die de eerste minister op 6 oktober 2006 naar Suez heeft gestuurd en waarbij de Staat wordt geëngageerd tegenover de groep" (nr. 986)	37
- Mme Simonne Creyf sur "la lettre que le premier ministre, M. Verhofstadt, a adressée le 6 octobre 2006 à MM. Mestrallet et Hansen et jointe aux engagements de Suez/Electrabel dans le cadre de la Pax Electrica II" (n° 987)	37	- mevrouw Simonne Creyf over "zijn brief aan de heren Mestrallet en Hansen, toegevoegd aan de engagements van Suez/Electrabel in het kader van Pax Electrica II, daterend van 6 oktober 2006" (nr. 987)	37
- M. Melchior Wathelet sur "les engagements du gouvernement à l'égard du groupe Suez" (n° 988)	37	- de heer Melchior Wathelet over "de verbintenissen die de regering aangaat ten opzichte van de groep Suez" (nr. 988)	37
<i>Orateurs:</i> Simonne Creyf, Muriel Gerkens		<i>Sprekers:</i> Simonne Creyf, Muriel Gerkens	
Amendements et articles réservés du projet de loi fixant le statut des militaires du cadre actif des Forces armées (2759/1-7)	39	Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp tot vaststelling van het statuut van de militairen van het actief kader van de Krijgsmacht (nieuw opschrift) (2759/1-7)	39
<i>Orateur:</i> Gerolf Annemans , président du groupe Vlaams Belang		<i>Spreker:</i> Gerolf Annemans , voorzitter van de Vlaams Belang-fractie	
Ensemble du projet de loi fixant le statut des militaires du cadre actif des Forces armées (2759/7)	45	Geheel van het wetsontwerp tot vaststelling van het statuut van de militairen van het actief kader van de Krijgsmacht (nieuw opschrift) (2759/7)	45
<i>Orateur:</i> Luc Sevenhans		<i>Spreker:</i> Luc Sevenhans	
Amendements et articles réservés du projet de loi modifiant, en ce qui concerne le droit successoral à l'égard du cohabitant légal survivant, le Code civil et la loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité (nouvel intitulé) (2514/1-7)	46	Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp tot wijziging, wat de regeling van het erfrecht van de langstlevende wettelijk samenwonende betreft, van het Burgerlijk Wetboek en van de wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit (nieuw opschrift) (2514/1-7)	46
<i>Orateur:</i> Paul Tant		<i>Spreker:</i> Paul Tant	

Ensemble du projet de loi modifiant, en ce qui concerne le droit successoral à l'égard du cohabitant légal survivant, le Code civil et la loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité (nouvel intitulé) (2514/6)	49	Geheel van het wetsontwerp tot wijziging, wat de regeling van het erfrecht van de langstlevende wettelijk samenwonende betreft, van het Burgerlijk Wetboek en van de wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit (nieuw opschrift) (2514/6)	49
Adoption de l'agenda	50	Goedkeuring van de agenda	50
DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS	51	DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN	51
ANNEXE <i>L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 51 PLEN 259 annexe.</i>		BIJLAGE <i>De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 51 PLEN 259 bijlage.</i>	

SEANCE PLENIERE**PLENUMVERGADERING**

du

van

JEUDI 11 JANVIER 2007

DONDERDAG 11 JANUARI 2007

Après-midi

Namiddag

La séance est ouverte à 14.30 heures et présidée par M. Herman De Croo.

De vergadering wordt geopend om 14.30 uur en voorgezeten door de heer Herman De Croo.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:

Christian Dupont, Laurette Onkelinx, Guy Verhofstadt.

Le **président**: La séance est ouverte.

De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.

Excusés**Berichten van verhindering**

Alisson De Clercq, Talbia Belhouari, Olivier Maingain, pour raisons de santé / wegens ziekte;
Marie-Christine Marghem, Roel Deseyn, Marie Nagy, Johan Vande Lanotte, Charles Michel, pour devoirs de mandat / wegens ambtsplicht;
Jean-Pol Henry, en mission / met zending.

Prestations de serment**Eedafleggingen**

01 Admission, vérification des pouvoirs et prestation de serment de M. David Lavaux et de Mme Véronique Salvi

01 Toelating, onderzoek van de geloofsbrieven en eedaflegging van de heer David Lavaux en van mevrouw Véronique Salvi

M. Jean-Jacques Viseur, représentant de la circonscription électorale du Hainaut, est démissionnaire en date du 31 décembre 2006.

De heer Jean-Jacques Viseur, vertegenwoordiger voor de kieskring Henegouwen, is ontslagnemend met ingang van 31 december 2006.

Le suppléant appelé à le remplacer est M. David Lavaux.

De opvolger die in aanmerking komt om hem te vervangen is de heer David Lavaux.

Le 21 avril 2005, ce dernier avait été admis à siéger en qualité de membre de la Chambre des représentants en remplacement de Mme Catherine Doyen-Fonck, ministre du gouvernement de la Communauté française.

Op 21 april 2005 werd hij toegelaten zitting te hebben in de hoedanigheid van lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers ter vervanging van mevrouw Catherine Doyen-Fonck, minister van de regering van de Franse Gemeenschap.

Il n'y a dès lors plus lieu de procéder à la vérification des pouvoirs de M. David Lavaux en qualité de membre de la Chambre et nous pouvons passer aussitôt à son admission comme membre effectif de la Chambre des représentants.

Er dient dus niet meer te worden overgegaan tot onderzoek der geloofsbrieven van de heer David Lavaux in de hoedanigheid van lid van de Kamer. Wij kunnen onmiddellijk overgaan tot zijn toelating als effectief lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers

Je proclame M. David Lavaux membre de la Chambre des représentants.

Ik roep de heer David Lavaux tot lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers uit.

Je rappelle les termes du serment: "Je jure d'observer la Constitution" "Ik zweer de Grondwet na te leven" "Ich schwöre die Verfassung zu beachten".

Ik memoreer de bewoordingen van de eed: "Ik zweer de Grondwet na te leven" "Je jure d'observer la Constitution" "Ich schwöre die Verfassung zu beachten".

Je prie M. David Lavaux de prêter le serment constitutionnel.

Ik verzoek de heer David Lavaux de grondwettelijke eed af te leggen.

M. David Lavaux prête le serment constitutionnel en français.

De heer David Lavaux legt de grondwettelijke eed af in het Frans.

M. David Lavaux fera partie du groupe linguistique français.

De heer David Lavaux zal deel uitmaken van de Franse taalgroep.

(Applaudissements)

(Applaus)

Nous devons procéder à l'admission et à la prestation de serment du suppléant appelé à siéger en remplacement de Mme Catherine Doyen-Fonck, ministre du gouvernement de la Communauté française, en application de l'article 1bis de la loi du 6 août 1931 établissant des incompatibilités et interdictions concernant les ministres, anciens ministres et ministres d'État, ainsi que les membres et anciens membres des Chambres législatives.

Wij moeten overgaan tot de toelating en eedaflegging van de opvolger die in aanmerking komt om mevrouw Catherine Doyen-Fonck, minister van de regering van de Franse Gemeenschap, te vervangen overeenkomstig artikel 1bis van de wet van 6 augustus 1931 houdende vaststelling van de onverenigbaarheden en ontzeggingen betreffende de ministers, gewezen ministers en ministers van Staat, alsmede de leden en gewezen leden van de Wetgevende Kamers.

La suppléante appelée à la remplacer est Mme Véronique Salvi, première suppléante de la circonscription électorale du Hainaut.

De opvolger die in aanmerking komt om haar te vervangen is mevrouw Véronique Salvi, eerste opvolger voor de kieskring Henegouwen.

L'élection de cette dernière comme membre suppléante de la Chambre a été validée au cours de la séance du 5 juin 2003. Comme la vérification complémentaire, prévue par l'article 235 du Code électoral, ne porte que sur la conservation des conditions d'éligibilité, il apparaît que cette vérification n'a qu'un caractère de pure formalité.

Haar verkiezing tot opvolger werd in de vergadering van 5 juni 2003 goedgekeurd. Daar het aanvullend onderzoek door artikel 235 van het Kieswetboek voorgeschreven, uitsluitend slaat op het behoud van de verkiesbaarheidsvereisten, gaat het om een loutere formaliteit.

Je vous propose donc de passer aussitôt à l'admission de Mme Véronique Salvi comme membre de la Chambre en remplacement de Mme Catherine Doyen-Fonck, ministre du gouvernement de la Communauté française et pendant la durée des fonctions de celle-ci, sans renvoi à une commission de vérification des pouvoirs.

Ik stel u dan ook voor mevrouw Véronique Salvi onmiddellijk uit te roepen tot lid van de Kamer ter vervanging van mevrouw Catherine Doyen-Fonck, minister van de regering van de Franse Gemeenschap, en zolang het ambt van deze duurt, zonder dat tot verzending naar een commissie tot onderzoek der geloofsbrieven wordt besloten.

Pas d'observation? (Non)

Geen bezwaar? (Nee)

Je proclame Mme Véronique Salvi membre de la Chambre des représentants.

Ik roep mevrouw Véronique Salvi tot lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers uit.

Je rappelle les termes du serment: "Je jure d'observer la Constitution" "Ik zweer de Grondwet na te leven" "Ich schwöre die Verfassung zu beachten".

Ik memoreer de bewoordingen van de eed: "Ik zweer de Grondwet na te leven" "Je jure d'observer la Constitution" "Ich schwöre die Verfassung zu beachten".

Je prie Mme Véronique Salvi de prêter le serment constitutionnel.

Ik verzoek mevrouw Véronique Salvi de grondwettelijke eed af te leggen.

Mme Véronique Salvi prête le serment constitutionnel en français.

Mevrouw Véronique Salvi legt de grondwettelijke eed af in het Frans.

Mme Véronique Salvi fera partie du groupe linguistique français.

Mevrouw Véronique Salvi zal deel uitmaken van de Franse taalgroep.

(Applaudissements)

(Applaus)

Questions

Vragen

02 Questions jointes de

- M. Jean-Marc Nollet au premier ministre sur "le retour de la double candidature pour les prochaines élections fédérales" (n° P1698)

- M. Pieter De Crem au premier ministre sur "la double candidature à l'occasion des prochaines élections fédérales" (n° P1699)

02 Samengevoegde vragen van

- de heer Jean-Marc Nollet aan de eerste minister over "de dubbele kandidaatstelling bij de komende federale verkiezingen" (nr. P1698)

- de heer Pieter De Crem aan de eerste minister over "de dubbele kandidaatstelling bij de komende federale verkiezingen" (nr. P1699)

02.01 Jean-Marc Nollet (ECOLO): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, les médias essentiellement francophones font état, ces derniers jours, d'une information selon laquelle la majorité préparerait en catimini une réforme du Code électoral, dont l'objectif serait d'introduire la possibilité de présenter une double candidature, à la fois à la Chambre et au Sénat. Le paradoxe, c'est que personne au sein de la majorité n'assume réellement cette proposition.

On entend M. Di Rupo dire qu'il n'est pas particulièrement demandeur, mais que ce sont les partenaires flamands du gouvernement, vous en l'occurrence, qui ont approché leurs homologues francophones à la fin du mois de décembre pour leur

02.01 Jean-Marc Nollet (ECOLO): Naar verluidt bereidt de meerderheid een hervorming van het Kieswetboek voor waardoor men zich tegelijkertijd voor de Senaat en de Kamer kandidaat zou kunnen stellen. De heer Di Rupo verklaart dat hij geen vragende partij is, maar stelt tevens dat de Vlaamse regeringspartners hun Franstalige collega's daarover eind december hebben

proposer une telle réforme.

Nous sommes à environ cinq mois de la date des élections. Les citoyens ont aujourd'hui le droit de savoir ce qu'il en est exactement. Qui a proposé une telle réforme? Qu'allez-vous faire concrètement?

Monsieur le premier ministre, êtes-vous, oui ou non, favorable à une telle réforme alors que la Cour d'arbitrage, dans un arrêt du mois de mai 2003, a clairement cassé cette mesure et l'a jugée de nature à tromper l'électeur?

Aujourd'hui, monsieur le premier ministre, nous n'avons pas besoin de grandes considérations, de grandes réflexions. Nous voulons savoir si, oui ou non, vous êtes favorable à une telle réforme.

02.02 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, zoals onze andere collega reeds zei, was er een merkwaardig interview van PS-voorzitter en minister-president van de Waalse regering Di Rupo die in het Nederlands vertaald het volgende zei: "Mogelijk sta ik op een lijst voor de Kamer of op die voor de Senaat of misschien zelfs op allebei".

De PS-voorzitter combineert al twee belangrijke functies in ons land. Dat is geen gemakkelijke combinatie. De eerste minister weet wellicht hoe moeilijk het is om meerdere functies te combineren. Er is wel eens een tijdelijke combinatie geweest van het eersteministerschap en het voorzitterschap van de VLD. Dat heeft echter niet zo lang geduurd.

Ik denk dat het moeilijk is om meerdere zaken te combineren. Laat ons zeggen dat het ook moeilijk is om die dubbele kandidaatstelling te combineren.

Ik wil tijdens deze vraagstelling even de geschiedenis van die dubbele kandidaatstelling in herinnering brengen. Die werd door de hervorming die de eerste regering-Verhofstadt heeft doorgevoerd, wettelijk mogelijk gemaakt. Dat was een onderdeel van de grote kieswethervorming. We hebben toen altijd gezegd dat het electorale zelfbediening was. Dat was heel duidelijk. Ik zal nu met weinig tremolo's vertellen wie allemaal waar werd geposteerd om nadien vooral vrienden van degenen die ontslag namen in een parlement te laten zetelen.

Er was niet alleen de oppositie die daaromtrent een aantal voorstellen heeft geformuleerd. Wat meer is, is het volgende. Die regeling werd vernietigd door het Arbitragehof. De hoogste rechtbank in dit land heeft gezegd dat die regeling ongrondwettelijk was.

Journalisten stellen met verwondering vragen aan de heer Di Rupo over een mogelijke dubbele kandidatuurstelling waarna de heer Di Rupo laat weten dat hij op het einde van vorig jaar, nu welgeteld twee weken geleden, door de Vlaamse meerderheidspartijen werd geconsulteerd om de dubbele kandidaatstelling opnieuw te mogen uitvoeren. Dat wil dus zeggen dat de heer Di Rupo gevolg geeft aan het verzoek van VLD en sp.a om op beide lijsten, de lijsten van Kamer en Senaat, tegelijk kandidaat te mogen zijn.

In regeringskringen zou zijn gezegd dat zijn verzoek niet eenvoudig

benaderd. Op amper enkele maanden van de verkiezingen hebben de burgers recht op duidelijkheid. Wie heeft die hervorming voorgesteld? Wordt ze ook werkelijkheid? Bent u voorstander van dergelijke hervorming, die volgens het Arbitragehof de kiezer kan misleiden?

02.02 Pieter De Crem (CD&V): Dans une surprenante interview, le président du PS et ministre-président wallon, M. Di Rupo, a indiqué que lors des prochaines élections fédérales, il se présenterait "sans doute à la Chambre, au Sénat ou aux deux assemblées". J'aimerais rappeler que la double candidature fut rendue possible par la réforme de la loi électorale menée sous le premier gouvernement Verhofstadt et que nous l'avons toujours qualifiée de "libre-service électoral". La Cour d'arbitrage a finalement annulé cette réglementation, jugée anti-constitutionnelle. Dans son arrêt d'annulation, la Cour a indiqué que la double candidature est contraire au principe d'égalité et qu'elle constitue une duperie à l'égard des électeurs.

En outre, M. Di Rupo a dit aux journalistes que les partis flamands de la majorité l'ont consulté voici deux semaines à propos de la possibilité de réintroduire la double candidature. Le gouvernement aurait répondu en soulignant la complexité de la chose.

Les partis francophones et flamands de la majorité ont-ils réellement mené des négociations à propos de la double candidature? Le gouvernement envisage-t-il d'adapter la loi électorale dans ce sens?

was.

Mijnheer de voorzitter, ik wil nog heel even meegeven wat de bezwaren in het vernietigingsarrest van het Arbitragehof waren. Er waren namelijk fundamentele bezwaren bij de gelijktijdige kandidatuurstelling. Ten eerste, het ging in tegen het gelijkheidsbeginsel. Ten tweede, is de gelijktijdige kandidatuurstelling ook kiezersbedrog. In die mate sprak het Arbitragehof zich uit.

Ik kom tot mijn vragen en wens hierover duidelijkheid.

Ten eerste, werd effectief onderhandeld tussen de Franstalige en Vlaamse meerderheidspartijen om de dubbele kandidaatstelling opnieuw in te voeren.

Ten tweede, overweegt de regering de kieswetgeving opnieuw aan te passen of een nieuwe kieswet te maken, waardoor de dubbele kandidaatstelling opnieuw mogelijk wordt?

02.03 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, soms leert men meer uit een vraag dan uit het antwoord dat op de vraag wordt gegeven.

De voorbije dagen werden wij inderdaad verschillende malen aangesproken door de pers. Ik vroeg mij al af waar het gerucht in godsnaam vandaan kwam. Nu weet ik het. Ik dank dus de heren De Crem en Nollet, omdat zij de vraag aan mij hebben willen stellen.

Om op uw vraag heel concreet te antwoorden, het volgende. Binnen de regering werd de herinvoering van de dubbele kandidatuur, onder meer op basis van de uitspraak van het Arbitragehof, nooit besproken, laat staan dat over de herinvoering reeds een voorstel zou bestaan. Wij hebben ook niet de intentie om ze opnieuw in te voeren.

02.04 **Jean-Marc Nollet** (ECOLO): Monsieur le premier ministre, j'ai bien compris que vous n'en avez jamais discuté au sein du gouvernement. Vous n'avez pas répondu clairement à ma question de savoir si vous étiez favorable à une telle réforme.

02.05 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: (...)

02.06 **Jean-Marc Nollet** (ECOLO): C'est important et c'est plus clair que votre réponse initiale! Vous n'avez donc pas l'intention de le faire.

Je pense que cette réponse mériterait d'être entendue par tout le monde.

Je suppose que si vous ne le dites pas ouvertement au micro, c'est que certains – et on le sait puisque cela a été dit dans la presse – espèrent que vous viendrez un jour avec une telle réforme.

Monsieur le président, je terminerai en rappelant l'article 49 de la Constitution. Nous accueillons aujourd'hui une nouvelle collègue, Mme Salvi, et je suppose que, comme nous, elle a reçu un exemplaire de la Constitution. L'article 49 dit clairement qu'on ne peut être à la fois membre de la Chambre et du Sénat. De cet article, la

02.03 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Il arrive que la question soit plus instructive que la réponse. Je connais enfin la provenance de cette rumeur.

Ma réponse sera concrète: il n'a jamais été question de la double candidature au sein du gouvernement, il n'existe aucune proposition à ce sujet et nous n'avons pas non plus l'intention d'en formuler une.

02.04 **Jean-Marc Nollet** (ECOLO): De kwestie werd dus niet door de regering besproken. Maar is u voor een dergelijke hervorming gewonnen?

02.05 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: (...)

02.06 **Jean-Marc Nollet** (ECOLO): Dat is duidelijker dan uw eerste antwoord: u is dus niet van plan om die hervorming door te voeren. Alle aanwezigen zouden dat antwoord moeten kunnen horen. Ik veronderstel dat u het niet voor de micro wil herhalen, omdat een aantal onder ons wel degelijk hoopt dat zo'n hervorming er komt.

Op grond van artikel 49 van de Grondwet dat stelt dat men niet tegelijk lid van de Kamer en van

Cour d'arbitrage, comme l'a rappelé notre collègue M. De Crem, tire comme conclusion que le fait de rouvrir la possibilité de se présenter et à la Chambre et au Sénat revient clairement à tromper l'électeur.

Si certains l'espèrent encore, je pense que ce dossier doit être clôturé aujourd'hui.

02.07 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, er rijzen twee vragen. Het gaat hier over een agendasetting. De vraag is of de eerste minister geconsulteerd werd of niet. Dat laat ik in het midden. Hij is heel duidelijk geconsulteerd geweest. Men heeft de vraag gesteld of de zaak niet opnieuw kon worden ingevoerd.

Mijnheer de eerste minister, ik wil vandaag van u heel duidelijk vernemen of het uitgesloten zal zijn dat men bij de volgende wetgevende verkiezingen tegelijkertijd kandidaat is voor de Kamer en de Senaat. Op dit punt heb ik geen duidelijk antwoord gehoord.

02.08 Eerste minister Guy Verhofstadt: Mijnheer de voorzitter, ik denk dat ik hier wel duidelijk op geantwoord heb. Ik zal ervoor zorgen dat u er niet opnieuw van kunt gebruikmaken zoals u dat de vorige keer wel hebt gedaan, ondanks het feit dat u nu kritiek hebt.

02.09 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de eerste minister valt in een oppositierol. Als er één partij is – zelfs de voorzitter van de Kamer heeft hier reeds verscheidene malen op gewezen – die de partij van de parlementaire opvolgers is, zijn het de Vlaamse Liberalen en Democraten wel die van het mechanisme van de dubbele kandidaatstelling hebben gebruikgemaakt om van heel veel parlementen opvolgersparlementen te maken. Dank u voorzitter, voor deze voorzet.

We noteren nauwkeurig dat een dubbele kandidaatstelling bij de volgende wetgevende verkiezingen is uitgesloten en dat hierop niet wordt teruggekomen. Akkoord zo? Zeg ja.

02.10 Eerste minister Guy Verhofstadt: Bent u sinds 2007 doof geworden? Ik heb hier reeds driemaal gezegd dat het niet de intentie is van de regering dit te doen en dat het niet zal gebeuren.

02.11 Pieter De Crem (CD&V): Niet de intentie,...

02.12 Eerste minister Guy Verhofstadt: Wellicht heeft uw muziekinstallatie tijdens de feesten van eind 2006 een beetje luid gespeeld en is er een trommelvlies gesprongen.

02.13 Pieter De Crem (CD&V): Nee, mijnheer de eerste minister. Sinds 1999 heb ik u in dit Parlement evenwel zoveel zaken horen verkondigen die nadien exact omgekeerd werden uitgevoerd dat ik echt rechtmatige twijfels heb.

de Senaat kan zijn, is het Arbitragehof van oordeel dat de dubbele kandidatuur neerkomt op kiezersbedrog. Dit dossier moet vandaag nog gesloten worden.

02.07 Pieter De Crem (CD&V): Il semble donc bien que le premier ministre ait été consulté à propos de la double candidature. Je repose dès lors la question: sera-t-il interdit d'être simultanément candidat à la Chambre et au Sénat?

02.08 Guy Verhofstadt, premier ministre: Je ferai en tout cas en sorte que vous ne puissiez en faire usage cette fois-ci.

02.09 Pieter De Crem (CD&V): S'il est un parti qui a joué le jeu de la suppléance et ainsi ravalé les parlements des entités fédérées au rang de parlements de suppléants, c'est bien le VLD. Encore une fois, la double candidature sera-t-elle exclue?

02.10 Guy Verhofstadt, premier ministre: Je répète que rien n'est prévu en ce sens et que cela ne se fera pas.

02.12 Guy Verhofstadt, premier ministre: J'espère que l'ouïe M. De Crem n'a pas été altérée par un excès de décibels.

02.13 Pieter De Crem (CD&V): Depuis 1999, j'ai déjà entendu le premier ministre annoncer tellement de choses qui ne se sont pas vérifiées que j'ai des doutes.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van mevrouw Nathalie Muylle aan de eerste minister over "het voorstel om CO₂-emissierechten openbaar te veilen" (nr. P1700)

03 Question de Mme Nathalie Muylle au premier ministre sur "la proposition de vendre aux enchères publiques les droits d'émission de CO₂" (n° P1700)

De **voorzitter**: Mijnheer Verhaegen, op vraag van uw fractieleider zal ik u uitzonderlijk – maar ik zeg hier duidelijk dat het geen precedent mag zijn – omdat mevrouw Muylle op onverwachte wijze verhinderd is, toelaten haar vraag te stellen. Het kan evenwel geen precedent zijn. Ik sta het slechts één keer toe, mijnheer De Crem! Uitzonderlijk! Is dat duidelijk? Mijnheer Verhaegen, u hebt het woord.

03.01 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, het klimaat is plots een hot item geworden. Inzake de opwarming is er een soort van sense of urgency ontstaan, na de klimaatfilm van Gore en ondanks een jarenlange desinteresse voor het klimaat in dit halfroond.

In uw vierde burgermanifest, mijnheer de eerste minister, stelt u voor om de CO₂-uitstoot van bedrijven openbaar te veilen, in plaats van uit te delen. De opbrengst daarvan kan worden besteed aan de afschaffing of minstens een vermindering van de vennootschapsbelasting. Ik heb daarbij enkele vragen.

Mijnheer de eerste minister, is uw voorstel verenigbaar met de Europese richtlijn betreffende de handel in broeikasgassen, waarin onder meer bepaald wordt dat de lidstaten met ingang van 1 januari 2005 voor drie jaar minstens 95% van hun emissierechten kosteloos moeten toewijzen en daarna, tot 2012, 90%?

Komt het toewijzen van emissierechten niet toe aan de Gewesten? Ik verwijs ook naar de energieconvenanten die met de Gewesten en de bedrijven gesloten zijn, de benchmarkconvenanten in Vlaanderen en de auditconvenanten in Wallonië. Komen ook de eventuele opbrengsten - de marginale opbrengsten van 10% of 5% - niet toe aan de Gewesten?

Mijnheer de eerste minister, past dit voorstel misschien in de nakende onderhandelingen inzake de herziening van de Europese richtlijn betreffende de handel in broeikasgassen? Zo ja, wanneer wordt dit voorstel uitvoerbaar?

03.02 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, zeker in het licht van het laatste rapport dat de Europese Commissie gisteren heeft bekendgemaakt, zal iedereen akkoord gaan met de stelling dat er voor het terugdringen van de CO₂-uitstoot een schoktherapie nodig zal zijn in ons land, in Europa en wereldwijd.

Als de Europese Commissie zegt dat de CO₂-uitstoot verminderd moet worden met een vijfde tegen 2020 en met de helft tegen 2050, om een opwarming van de aarde met 2 graden – wat als catastrofaal wordt bestempeld door wetenschapslui – te verhinderen, dan is het duidelijk dat wij er niet zullen komen met alleen een pakket heel

03.01 Mark Verhaegen (CD&V): Alors que des années durant, le Parlement n'a guère témoigné d'intérêt à l'égard du climat, cette question est subitement devenue un sujet d'une brûlante actualité. Dans son quatrième manifeste citoyen, M. Verhofstadt propose de mettre les émissions de CO₂ des entreprises en vente publique et d'affecter les recettes y afférentes à la réduction de l'impôt des sociétés.

Cette proposition est-elle compatible avec la directive européenne relative au commerce des gaz à effet de serre, qui stipule entre autres qu'à partir du 1er janvier 2005, les États membres doivent allouer gratuitement au moins 95% de leurs droits d'émission pendant trois ans? L'allocation de droits d'émission et la répartition de recettes éventuelles ne constituent-elles pas des compétences qui ressortissent aux Régions? Cette proposition s'inscrit-elle dans le cadre des prochaines négociations relatives à la révision de la directive européenne sur le commerce des gaz à effet de serre et quand la proposition deviendrait-elle exécutoire?

03.02 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Après le dernier rapport présenté par la Commission européenne hier, tout le monde sera conforté dans l'idée qu'une thérapie de choc est nécessaire pour réduire les émissions de CO₂. Selon la Commission européenne, les émissions de CO₂ doivent être réduites d'un cinquième à l'horizon 2020 et de moitié d'ici à 2050 si

timide maatregelen. Op een bepaald ogenblik zullen er dus zeer indringende maatregelen – ik heb het een schoktherapie genoemd – genomen moeten worden.

Een van de ideeën die ik naar voren gebracht heb, is dat wij erover zouden moeten nadenken om de belasting op de productie om te zetten in een belasting op pollutie. Dat is het basisidee. Dat staat los van de bevoegdheidsverdeling. Moet het Europees, federaal of regionaal geregeld worden? Dat is een andere kwestie. Dat is een kwestie van de verdeling van de bevoegdheden.

Het omzetten van een belasting op productie in een belasting op pollutie zou het voordeel hebben dat het goed is voor de ecologie, voor de afremming van CO₂ en dat het goed zou zijn voor de economie. Het zou dus een win-winsituatie kunnen zijn. Vandaar mijn idee om te veilen en met de opbrengst daarvan de vennootschapsbelasting naar beneden te halen. Het is echter evident dat daarbij rekening gehouden zal moeten worden met bedrijven die al energie-efficiënt zijn of die bijvoorbeeld een energieconvenant hebben gesloten. Als een bedrijf een convenant heeft gesloten omdat het in het verleden inspanningen op dat vlak heeft gedaan, dan is het evident dat bij zo'n veiling daarmee rekening gehouden wordt.

Nogmaals, waar het vandaag essentieel over gaat, is een basisidee, waarvan ik denk en hoop dat het ook in het Parlement vooruitgang kan boeken. Vervolgens moet het op federaal, regionaal en Europees vlak worden geïmplementeerd. Iedereen moet dat doen op zijn terrein en binnen zijn bevoegdheden.

03.03 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de eerste minister, uiteindelijk is en blijft het een zaak van de deelgebieden. U zult niet aan hen voorbij kunnen. U wekt de indruk iets te zullen veranderen, maar uiteindelijk zullen de deelgebieden het zelf moeten doen.

U hebt het over inspanningen door de bedrijven. Ik moet vaststellen dat de Vlaamse bedrijven al heel draconische inspanningen hebben geleverd, zeker de grotere bedrijven. De benchmarkovereenkomsten tonen aan dat die bedrijven qua energie-efficiëntie tot de wereldtop behoren. Als u nog meer maatregelen neemt, moet u ervoor zorgen dat er een gelijke behandeling komt van alle bedrijven in Europa, in alle lidstaten. Alle bedrijven moeten dezelfde inspanningen leveren, zodat concurrentievervalsing uitgesloten is.

Ten slotte kan ik nog kwijt waar er nog een grote besparing te vinden is. Dat slechts 8 van de 1.800 federale gebouwen op een degelijke manier worden geïsoleerd, toont toch het falende beleid aan van uw staatssecretaris van Duurzame Ontwikkeling. Ik vind dat heel droevig en ik denk dat u op dat vlak nog heel wat kunt besparen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

nous voulons éviter un grave réchauffement planétaire. Nous n'y parviendrons pas par le biais de mesures timides.

Je propose dès lors de transformer l'impôt sur la production en un impôt sur la pollution. À la fois l'économie et l'écologie pourront bénéficier de cette mesure. Les recettes de la vente publique de droits d'émission peuvent ainsi être consacrées à une réduction de l'impôt des sociétés. Il s'agit d'une idée de base qui devra ensuite être concrétisée à tous les niveaux de compétence. Dans le cadre d'une telle vente, il s'agira de tenir compte des entreprises qui font déjà preuve d'efficacité énergétique ou ont déjà signé une convention énergétique.

03.03 Mark Verhaegen (CD&V): Le premier ministre donne ici l'impression qu'il va changer quelque chose mais il appartiendra finalement aux entités fédérées de le faire.

Les grandes entreprises flamandes ont déjà fourni de nombreux efforts. Les accords benchmark démontrent qu'elles font partie de l'élite mondiale dans le domaine de l'efficacité énergétique. Il faut veiller à ce que toutes les entreprises européennes fournissent les mêmes efforts, afin d'exclure la distorsion de concurrence.

Seuls 8 des 1.800 bâtiments fédéraux sont isolés correctement, ce qui est caractéristique de la politique inefficace menée par la secrétaire d'État au Développement durable.

04 Vraag van mevrouw Dalila Douifi aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het overlijden van een kind ten gevolge van verwaarlozing door de ouders" (nr. P1701)

04 Question de Mme Dalila Douifi à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "le décès d'un enfant à la suite de la négligence de ses parents" (n° P1701)

04.01 Dalila Douifi (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik vond het gepast om naar aanleiding van dit vragenuurtje eens met u van gedachten te wisselen of op zijn minst uw reactie te vragen en u een aantal vragen te stellen omtrent de baby van anderhalve maand die een aantal dagen geleden in Lokeren is overleden ingevolge verwaarlozing. Het kind heeft op zijn minst vierentwintig uur geen eten of drinken gekregen waardoor dehydratatie is opgetreden en het kindje uiteindelijk is overleden.

Zoals wellicht iedereen volg ik al een paar dagen de nieuwsberichten hierover en de verklaringen van een aantal woordvoerders. Er is een woordvoerder van Kind en Gezin, een van de bevoegde instanties die het gezin, de ouders en het kind, opvolgde als begeleider. Ondertussen zijn er ook een paar tussentijdse verklaringen van een woordvoerder van het parket van Dendermonde. Zij zijn uiteraard bezig met het onderzoek.

Bij het lezen van al die berichten, de voorbije dagen, kwamen we een aantal dingen te weten en rees er wat mij betreft een aantal vragen. Zo weten we bijvoorbeeld dat beide ouders heroïneverslaafden zijn. Dat is iets wat al langer geweten is, het is een element dat op zijn minst bij het parket bekend is. Iedereen wist dat. We weten ook dat Kind en Gezin, de bevoegde instantie die het kind van bij de geboorte heeft opgevolgd en begeleid, evenals de huisarts en de gespecialiseerde verpleegster, de vroedvrouw, die de begeleiding waarnamen, van bij het begin wisten dat het eigenlijk om een risicogezin ging. Toch zei een woordvoerder van Kind en Gezin gisteren in de krant dat de situatie op geen enkel moment zo kritisch en ernstig werd ingeschat dat de medewerkers van oordeel waren dat het parket moest worden ingelicht. Een woordvoerder van het parket sprak dat ondertussen tegen.

Mevrouw de minister, als we al deze zaken aanschouwen, mogen we op zijn minst stellen dat daar zaken verkeerd gelopen zijn. Ik denk dat ieder mens zich afvraagt wat daar precies verkeerd gelopen is en hoe dat mogelijk was, aangezien iedereen, het gerecht en de begeleidende instanties, wisten dat de situatie in dat gezin zeer kritisch was. Toch is het ergste gebeurd.

Ik zou u dus willen vragen wat uw reactie als minister van Justitie daarop is. Meer nog, ik zou u willen vragen of u een mogelijkheid ziet om korter op de bal te spelen door het meedelen van dergelijke informatie als er bijvoorbeeld elementen aanwezig zijn bij het parket en de politie die wijzen op geweldpleging of drugsverslaving. Ik vraag u dan ook of u bereid bent om dat eventueel met de procureurs-generaal te bespreken. Zou het niet beter zijn om tijdig de hulpverlening in te schakelen en dergelijke informatie in bepaalde omstandigheden van bij het begin door te spelen?

04.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, in essentie is deze materie geregeld door de Gemeenschappen. Volgens mijn informatie bestaat er in Vlaanderen een specifiek systeem. Ik bedoel, in de situatie die u beschrijft, verwittigt het parket onmiddellijk het

04.01 Dalila Douifi (sp.a-spirit): Un nourrisson de six semaines est décédé il y a quelques jours à Lokeren, par négligence. Les parents, héroïnomanes, avaient omis d'alimenter l'enfant pendant au moins 24 heures. Leur toxicomanie était connue. "Kind & Gezin", le médecin de famille et une sage-femme ont suivi l'enfant depuis sa naissance. Il était clair pour tous qu'il s'agissait d'une famille à risque. Un porte-parole de "Kind & Gezin" a toutefois déclaré hier qu'à aucun moment, la gravité de la situation n'a été jugée telle qu'elle nécessitait d'informer le parquet, ce que contredit ce dernier.

Où la situation a-t-elle dérapé? Quelle est la réaction de la ministre? Pourrait-on envisager, en cas de brutalité ou de toxicomanie des parents, d'informer immédiatement le parquet et de faire appel aux services d'assistance? La ministre est-elle prête à organiser une concertation à ce sujet avec les procureurs généraux?

04.02 Laurette Onkelinx, ministre: Cette matière est réglée par les Communautés. Il existe en Flandre un système dans le cadre

comité Bijzondere Jeugdzorg.

Er zijn twee mogelijkheden. Ten eerste, het gezin is gekend, dus de situatie van het kind is geëvalueerd om eventueel bijkomende beschermingsmaatregelen te nemen. Ten tweede, het gezin is niet gekend. In dat geval vraagt het parket aan de jeugdrechter om beschermingsmaatregelen voor het kind te nemen.

Op uw tweede vraag kan ik het volgende antwoorden.

Samen met het College van procureurs-generaal heb ik een rondzendbrief verstuurd. De rondzendbrief bepaalt een nultolerantie voor intrafamiliaal geweld en in het bijzonder voor kindermishandeling. Bovendien hebben we zevenentwintig criminologen aangeworven. Een van de drie taken van die criminologen is de strijd tegen mishandeling van kinderen. In derde instantie werken wij aan een betere samenwerking tussen de diensten van Justitie in het algemeen en psychosociale diensten, namelijk de psychosociale diensten van de Gemeenschappen.

duquel le parquet contacte sur-le-champ le Comité spécial d'aide à la jeunesse. Soit la famille est connue, la situation de l'enfant a été évaluée et de nouvelles mesures de protection peuvent éventuellement être prises. Soit la famille n'est pas connue et le parquet demande au juge de la jeunesse de prendre des mesures de protection.

Avec le collège des procureurs généraux, j'ai envoyé une circulaire préconisant la tolérance zéro pour la violence intrafamiliale et la maltraitance d'enfants. Par ailleurs, nous avons recruté 27 criminologues qui travaillent notamment dans le domaine de la protection de la jeunesse. Enfin, nous oeuvrons à une meilleure collaboration entre les services de la Justice et les services psychosociaux des Communautés.

04.03 Dalila Douifi (sp.a-spirit): Mevrouw de minister, naar mijn inschatting krijg ik in dergelijke gevallen te veel de indruk dat er eerst iets moet gebeuren – er moet eerst geweld geconstateerd worden of de veiligheid van een kind moet eerst in gevaar gebracht zijn of gebracht worden – alvorens het gerecht optreedt.

04.03 Dalila Douifi (sp.a-spirit): J'ai parfois le sentiment qu'il faut qu'un enfant soit maltraité pour que la justice intervienne.

04.04 Minister Laurette Onkelinx: Mevrouw Douifi, u moet een vraag aan Vlaams minister Vervotte stellen. Het is de bevoegdheid van de Gemeenschappen.

04.04 Laurette Onkelinx, ministre: J'invite Mme Douifi à poser cette question aux Communautés et à Mme Vervotte.

04.05 Dalila Douifi (sp.a-spirit): Ja, maar mijn reactie daarop is toch... Neem nu het geval dat ik naar voren bracht, het voorbeeld dat ik heb gegeven. Ik mag hopen dat we niet nog zo'n voorbeeld meemaken. Het gaat in mijn voorbeeld om gegevens die bij het parket gekend zijn. Die mensen, die ouders, zijn allebei heroïneverslaafden, langer dan vandaag! Die elementen, die kennis, is door het parket geweten.

04.05 Dalila Douifi (sp.a-spirit): En l'espèce, la situation était connue du parquet. La ministre ne peut-elle pas envisager avec les procureurs généraux la possibilité d'intervenir immédiatement dans de pareilles situations de risque? Au lieu d'attendre une initiative de "Kind & Gezin", on apporterait donc une aide complémentaire immédiate.

Ik vraag u alleen om de mogelijkheid te onderzoeken, samen met de procureurs-generaal, of in dergelijke gevallen, op een manier waarop de privacy uiteraard gerespecteerd wordt, het omgekeerde zou gebeuren. In plaats van dat de Vlaamse diensten, in dit geval Kind en Gezin, aan het parket signaleert dat er een risicosituatie is waarbij de veiligheid van het kind in het gevaar komt, zou omgekeerd het parket door de informatie die bij het parket in tastbare gegevens aanwezig is, van in het begin een signaal gegeven kunnen worden zodanig dat extra en bijzondere hulpverlening meteen ingeschakeld kan worden. Dat is eigenlijk mijn concrete vraag.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Vraag van de heer Jacques Germeaux aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het gedoogbeleid rond cannabis" (nr. P1702)

05 Question de M. Jacques Germeaux à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la politique de tolérance en matière de cannabis" (n° P1702)

05.01 Jacques Germeaux (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijn vraag gaat eigenlijk niet echt over het gedoogbeleid van de regering. Het gaat veeleer om een verduidelijking. De voorbije weken is er heel wat te doen geweest rond cannabis. Net voor het reces was er een vraag van de sp.a rond "Trek uw plant", waar het antwoord van de minister duidelijk was dat er geen gedoogbeleid is. Deze week stellen wij vast dat er in Dendermonde een vonnis werd uitgesproken waar 42 maanden gevangenisstraf wordt gegeven. Diezelfde rechter praat toch nog over een gedoogbeleid, terwijl hij gebruikmaakt van een wet die hij maximaal toepast en die duidelijk maakt dat er in dit land geen gedoogbeleid is.

Professor De Ruyver heeft gisteren in De Standaard duidelijk uiteengezet waar ons probleem vandaan komt. Het coffeeshopbeleid in Nederland en de cannabisplantages die voor de toevoer moeten zorgen, zijn duidelijk geen problemen die wij vandaag hebben gecreëerd.

Mevrouw de minister, ik heb een vraag waarop ik graag een duidelijk antwoord zou willen krijgen. Hoe is het mogelijk dat rechters, en ook de media, nog steeds zand in de ogen strooien door te zeggen dat er in dit land een gedoogbeleid inzake cannabis is, los van het feit over welk product het gaat? De rechter bewijst dat dit niet het geval is. Hoe denkt u aan die communicatie te kunnen remediëren?

05.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, ik wil aan drie elementen herinneren.

Ten eerste, er bestaat geen depenalisering van cannabis in ons land. Onder bepaalde strikte voorwaarden heeft het bezit of gebruik van cannabis de laagste vervolgingsprioriteit. Dit staat in een gemeenschappelijke rondzendbrief van de minister van Justitie en het College van procureurs-generaal.

Ten tweede, omdat er geen depenalisering is, zijn rechters vrij om de wet toe te passen zoals zij dit willen wanneer een dossier voor een rechtbank ten gronde komt.

Ten derde en ten slotte, ik herinner eraan dat het principe van de scheiding der machten belangrijk is en door elke macht moet worden gerespecteerd.

05.03 Jacques Germeaux (VLD): Mevrouw de minister, dank u voor deze verduidelijking, in die zin dat blijkbaar niet iedereen deze duidelijke boodschap ook duidelijk interpreteert.

05.01 Jacques Germeaux (VLD): La ministre a récemment confirmé que notre pays ne mène pas une politique de tolérance à l'égard du cannabis. Pourtant, tout le monde pense le contraire. Voilà maintenant qu'un juge à Termonde vient de prononcer une lourde peine de prison, tout en ayant l'audace de faire état d'une politique de tolérance.

Comment se fait-il que certains juges et médias parlent toujours de politique de tolérance? Que compte faire la ministre pour remédier à cette perception erronée des choses?

05.02 Laurette Onkelinx, ministre: La détention de cannabis n'est pas dépénalisée. Dans des conditions strictes, on donne la priorité la moins élevée à la poursuite des détenteurs de cannabis. Les juges peuvent dès lors appliquer la loi de la manière dont ils estiment devoir le faire. Le principe de la séparation des pouvoirs est un principe important qui doit être respecté par tous les pouvoirs.

05.03 Jacques Germeaux (VLD): La réponse de la ministre est claire mais certains donnent pourtant de ce message clair une interprétation différente.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van de heer Bart Laeremans aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het voorstel van Vlaams minister Vervotte om van Everberg een Vlaamse instelling te maken" (nr. P1703)

06 Question de M. Bart Laeremans à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la proposition de la ministre flamande, Mme Vervotte, de faire du centre d'Everberg une institution flamande" (n° P1703)

06.01 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Mevrouw de minister, uw Vlaamse collega, mevrouw Vervotte, heeft dinsdag verklaard in het Vlaams Parlement dat zij geen Vlaamse jongeren opgesloten wil zien in Florennes, noch jonge volwassenen, noch jonge uit handen gegeven criminelen, en dat zij elders zullen moeten opgesloten worden. Zij wil dus op uw piste niet doorgaan, zij wil niet met u samenwerken. Dat is een zeer terechte beslissing. Wij zeggen dat al zeer lang.

Net op een moment dat dit land volop aan 't desintegreren is, mevrouw de minister, komt u af met achterhaalde unitaire instellingen. Net als Everberg is het Florennes dat in jullie plannen en dromen zit, een anachronisme tot en met, mevrouw de minister.

Wat nog veel straffer is, is dat u in zo'n materie, waarvoor u overleg moet plegen met de Gemeenschappen, na zoveel tijd nog altijd niet eens geantwoord hebt op de vraag om overleg van minister Vervotte. Op 21 november 2006 hebben wij u over Florennes ondervraagd in de Kamer. Toen hebben wij de vraag al gesteld. Wij zijn nu 11 januari en nog altijd hebt u geen antwoord gegeven, zelfs geen begin van overleg georganiseerd met de Vlaamse Gemeenschap ter zake, terwijl dat toch een zaak is van niet alleen elementaire beleefdheid, maar ook van behoorlijk bestuur, want u kunt zonder de Gemeenschappen niet verder. U kunt Florennes niet laten werken zonder de Gemeenschappen.

Mijn vragen zijn de volgende, mevrouw de minister.

Ten eerste, hoe komt het dat er nog altijd niet geantwoord is, of geen overleg geweest is met de Gemeenschappen? Hebt u ondertussen geantwoord of weigert u te antwoorden?

Ten tweede, wat antwoordt u politiek op de vraag om zowel Florennes als Everberg eentalige instellingen te maken? Gaat u ermee akkoord Everberg te vernederlandsen?

Ten derde, gaat u ermee akkoord naar het voorbeeld van Florennes ook in Vlaanderen een gevangenis te bouwen voor jonge volwassenen? Daar is immers enorme nood aan, mevrouw de minister. Wij krijgen vandaag trouwens de bevestiging. Uw eigen hoofd van de strafinrichtingen, de heer Meurisse, heeft heel uitdrukkelijk verklaard dat er veel meer gevangenis moeten bijkomen, of toch dat er veel meer gevangencellen moeten bijkomen. Dat is wat wij al zo lang zeggen en wij zijn blij dat wij nog maar eens gelijk krijgen daarover. Graag uw antwoord.

06.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Laeremans, ik sta altijd open voor overleg met mijn collega's van de Gemeenschappen.

Eerst moeten we echter het precieze standpunt van Vlaanderen kennen. Is Vlaanderen voor het behoud van een federale

06.01 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Au Parlement flamand, la ministre Vervotte a déclaré à juste titre qu'elle ne voulait pas que des jeunes Flamands soient placés à Florennes. Au moment où le pays se désintègre complètement, la ministre de la Justice vient nous présenter des institutions unitaires qui n'intéressent personne. Elle ne réagit pas à la demande de la ministre Vervotte. De plus, aucune concertation n'a encore commencé. La ministre manque ainsi de la plus élémentaire politesse et fait fi des principes d'une bonne administration.

Pourquoi la ministre n'entame-t-elle aucune concertation? Quelle est la réponse de la ministre à la demande en faveur d'institutions unilingues à Florennes et à Everberg? Comment la ministre va-t-elle pallier le besoin urgent de places supplémentaires en institutions pour jeunes adultes?

06.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Je suis bel et bien ouverte à la concertation avec les Communautés. Je souhaite toutefois d'abord connaître la position exacte de la Flandre. Le

jeugdinstituut voor jongeren die niet uit handen gegeven zijn? In het verleden bestonden daarover twijfels.

Als we een positief antwoord van Vlaanderen hebben, ben ik bereid om te praten met alle ministers van de Gemeenschappen over de diverse locaties.

06.03 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, u beweert niet te weten wat Vlaanderen nu wil. Dat is deels juist. Een aantal Vlaamse partijen geeft immers absoluut geen duidelijkheid over de mogelijke splitsing van Justitie of van delen van Justitie.

Minister Vervotte is echter wel heel duidelijk geweest. In Vlaanderen is er in elk geval een meerderheid om Justitie of minstens het jeugdrecht zo snel mogelijk te splitsen.

Mijn conclusie is dat u niet door kunt gaan met uw beleid. Uw plannen voor Florennes moet u duidelijk opbergen tot na de verkiezingen. De hele zaak moet samen met de komende staatshervorming worden onderhandeld, in zoverre Justitie nog voor een deel unitair zou blijven. Wij hopen immers dat Justitie zo snel mogelijk volledig wordt gesplitst en dat het hele land zou worden gesplitst.

Mevrouw de minister, wij willen echter in elk geval dat u nu stopt met uw uitlatingen over Florennes. Het hele project werd nu duidelijk begraven. U kan niet verder, zolang de Gemeenschappen niet meewerken. Ik heb uit uw antwoord begrepen dat u niet wil doorgaan met uw plannen voor Florennes. Ik hoop dat u uw voornemen ook duidelijk aan de regering meldt en uw plannen ter zake voorlopig opbergt.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Questions jointes de

- **Mme Véronique Ghenne** au ministre de la Mobilité sur "la réforme du permis de conduire" (n° P1710)

- **M. François Bellot** au ministre de la Mobilité sur "la réforme du permis de conduire" (n° P1711)

07 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Véronique Ghenne aan de minister van Mobiliteit over "de hervorming van het rijbewijs" (nr. P1710)

- de heer François Bellot aan de minister van Mobiliteit over "de hervorming van het rijbewijs" (nr. P1711)

07.01 Véronique Ghenne (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, la sécurité routière est encore fort heureusement au cœur des débats de manière quotidienne, ce qui ne peut être que positif pour la sécurité de nos concitoyens.

Depuis quelques années, diverses réformes ont été menées au sujet de l'obtention du permis de conduire. En effet, l'objectif était de permettre à un maximum de personnes d'obtenir, dès l'âge de 18 ans, un permis de conduire, afin de faciliter l'accès à un emploi.

Depuis 2005, des réformes ont été menées selon trois axes. D'abord,

doute planait effectivement encore quant à savoir si la Flandre était favorable au maintien d'un établissement fédéral pour les jeunes ayant fait l'objet d'un dessaisissement. Lorsque la Flandre sera claire à ce sujet, la concertation pourra débiter immédiatement.

06.03 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Quoi qu'il en soit, les déclarations de la ministre Vervotte sont claires. Quant à ce que pense l'opinion publique flamande, les choses sont tout aussi claires: le droit de la jeunesse doit être transféré d'urgence aux Communautés, dans l'attente de la défédéralisation complète du département de la Justice. Dans l'intervalle, Mme Onkelinx doit mettre au frigo ses projets pour Florennes, jusqu'après les élections et la réforme de l'État. Tant que les Communautés refusent de collaborer, le dossier est bloqué et j'ai l'impression que la ministre l'a enfin compris.

07.01 Véronique Ghenne (PS): De rijopleiding is de voorbije jaren herhaaldelijk hervormd. De hervorming van 2005 was op drie pijlers gestoeld: de vereenvoudiging van de diverse opleidingsmodellen, de vrijmaking van de markt van de rij scholen en de promotie van het systeem van de vrije begeleiding.

il s'agissait de simplifier les différents modèles d'obtention du permis existant; ensuite, un autre objectif était d'ouvrir le marché des auto-écoles, jugé surprotégé; enfin, une troisième visée était de stimuler la filière libre.

Depuis lors, la réforme a été mise en place et ces trois axes ont été concrétisés: les modèles de formation à la conduite ont été simplifiés, le secteur des auto-écoles s'est largement assaini et de nombreux avantages ont été octroyés aux adeptes de la filière libre.

Mes questions viennent peut-être un peu tôt, mais la réforme ayant été mise en place depuis le 1er septembre 2006, je voudrais déjà connaître l'impact, positif et/ou négatif, de ces mesures sur le secteur des auto-écoles. Y a-t-il eu un impact favorable au niveau de l'emploi? La concurrence entre les associations de formation à la conduite est-elle réelle?

Cette semaine, j'ai rencontré des représentants de la fédération des auto-écoles; ils m'ont exposé divers problèmes rencontrés par leur profession. Une forme d'iniquité est apparue par rapport à la filière libre puisqu'il leur est imposé certaines contraintes auxquelles n'est pas astreinte la filière libre, comme l'utilisation de véhicules à quatre portières ou d'un système de doubles commandes. Apparemment, ces différences auraient un impact lors de l'obtention du permis pratique, car, au moment de l'examen, le parcours imposé aux candidats issus d'une formation par auto-école serait plus difficile, l'examineur se sentant en confiance avec le système de doubles commandes. Voilà la première remarque formulée par la fédération des auto-écoles.

Une deuxième remarque concerne les modalités prévues pour chacune des deux filières. En filière libre, tout candidat peut passer le permis pratique dès l'âge de 18 ans, tandis qu'en formation par auto-école, le candidat ne peut le passer qu'à partir de 18 ans et 3 mois. Donc, il y a une différence de trois mois.

Envisagez-vous d'introduire un accès direct au permis, ce qui pallierait ce problème?

Par ailleurs, l'obtention du permis avec guide est ouverte aux jeunes n'ayant pas encore atteint l'âge de la majorité, à savoir 18 ans. De plus, les guides ne doivent répondre à aucune condition morale et pédagogique. Avant la réforme, le nombre de guides d'un candidat au permis de conduire était limité à deux. Aujourd'hui, ils peuvent être 50, 60 et plus! En outre, on peut en changer indéfiniment, leur nom ne figurant plus sur les permis provisoires.

Monsieur le ministre, j'aimerais savoir quelles sont vos intentions en la matière. N'est-il pas envisageable de demander aux guides de fournir un certificat de bonne vie et mœurs?

Monsieur le président, je voudrais encore poser deux petites questions relatives à la conduite sans permis définitif.

À l'heure actuelle, les candidats peuvent conduire sans permis pendant 36 mois. Après ce délai, s'ils ne passent pas l'examen pratique, ils sont obligés de repasser leur permis théorique dont le coût est de 15 euros. Ils peuvent ainsi conduire sans permis

Welk effect heeft de hervorming die op 1 september jongstleden werd doorgevoerd? Is ze de werkgelegenheid ten goede gekomen? Is de mededinging tussen de rijsscholen een feit?

De vertegenwoordigers van de Federatie van Beroepsauto-rijsscholen hebben me op diverse problemen gewezen. Zo zouden bepaalde beperkingen niet op de vrije begeleiding van toepassing zijn. Die ongelijkheid zou een invloed hebben op het behalen van het praktisch rijbewijs.

Een tweede opmerking betreft de voorwaarden van de diverse opleidingsmodellen. Bij de vrije begeleiding kan elke kandidaat vanaf de leeftijd van achttien jaar een praktisch rijbewijs behalen. Bij de rijsschool kan dat pas vanaf de leeftijd van achttien jaar en drie maanden. Zal u de rechtstreekse toegang tot het rijbewijs mogelijk maken teneinde dat probleem op te lossen?

Jongeren van minder dan 18 jaar kunnen thans via het systeem van de vrije begeleiding een rijbewijs behalen. De begeleiders moeten aan geen enkele voorwaarde voldoen en men kan zo vaak men wil van begeleider wisselen! Mag men niet tenminste verwachten dat ze een getuigschrift van goed zedelijk gedrag kunnen voorleggen?

De kandidaten mogen gedurende 36 maanden zonder rijbewijs de baan op. Als ze na die periode niet in hun praktisch rijexamen slagen, moeten ze opnieuw hun theoretisch rijbewijs behalen en zo kunnen ze onbeperkt zonder rijbewijs blijven rijden. Hoe staat u tegenover die toestand? Vreest u niet dat dit nefast is voor de veiligheid?

Tot slot, is u op de hoogte van de persconferentie die een federatie van rijsscholen vanmorgen gegeven heeft?

indéfiniment.

Monsieur le ministre, quelle est votre approche en la matière? N'êtes-vous pas inquiet quant à la sécurité en général?

Enfin, avez-vous entendu parler d'une conférence de presse donnée ce matin par une fédération d'auto-écoles?

Le **président**: Vous avez été bien longue, madame Ghenne.

07.02 François Bellot (MR): Monsieur le ministre, ne tournons pas autour du pot, le secteur des auto-écoles est sinistré. Il compte 2.700 emplois dont 60% sont menacés. Selon la Banque nationale, on compte déjà 17 faillites et 11 liquidations. D'autres entreprises d'auto-école sont en grande difficulté, et ce pour plusieurs raisons. D'abord, elles ont dû encaisser, vivre et intégrer trois réformes consécutives qui ont nécessité des investissements importants. Le problème, c'est que la dernière les a privées de 50 à 60% de leur activité. Or le premier objectif de la formation est la sécurité routière, nous en conviendrons.

Nous n'allons pas recommencer le débat tenu en commission. Le secteur n'a pas été associé à la réforme. Aujourd'hui, on mesure les conséquences de certains aspects de cette réforme évoqués en commission. Je voudrais vous expliquer deux choses et vous faire une suggestion. Premièrement, aujourd'hui, comme prévu, des candidats peuvent conduire à l'âge de 17 ans avec un permis provisoire et un guide de leur choix qui n'est pas nécessairement un membre de la famille; ils peuvent le faire à l'insu de la famille alors que cela peut engager civilement les parents en cas de problème.

Deuxièmement, nombre de candidats ne disposent pas de véhicule et ne connaissent personne pouvant faire office de guide.

Monsieur le ministre, seriez-vous prêt à accepter l'existence d'une formation rapide, un apprentissage à la conduite de six ou huit heures? Bien entendu, libre au candidat de choisir la filière qu'il veut. Dans cette filière, cela aurait lieu en auto-école et cela permettrait de pouvoir passer rapidement le permis définitif après six ou huit heures de formation.

Enfin, qu'en est-il de la conformité à la directive européenne sur l'apprentissage à la conduite et la conduite qui n'autorise pas de conduire seul avec autre chose qu'un permis définitif. Qu'en est-il des pays étrangers par rapport à ce permis provisoire? Qu'en est-t-il de la légalité de la conduite seul avec un permis provisoire au regard de la réglementation européenne?

07.02 François Bellot (MR): Voor de autorijscholen is de toestand ronduit rampzalig! Zo'n 60 procent van de 2.700 banen in de sector staan op de tocht! De ene autorijsschool na de andere gaat failliet of is in vereffening. Daar zijn een aantal redenen voor. De autorijscholen hebben drie opeenvolgende hervormingen moeten verwerken, in het kader waarvan ze veel geld hebben moeten investeren. Door de recentste van die hervormingen hebben ze 50 tot 60 procent van hun activiteiten verloren.

De sector werd niet bij de hervormingsplannen betrokken, en de gevolgen daarvan worden nu pijnlijk duidelijk. Aspirant-chauffeurs mogen op hun zeventiende al de weg op met een voorlopig rijbewijs en met een begeleider die ze zelf kiezen. Dat hoeft geen familielid te zijn, maar bij problemen kunnen de ouders wel burgerlijk aansprakelijk gesteld worden. Bovendien beschikken vele kandidaten niet over een voertuig, en kennen ze niemand die als begeleider wil fungeren.

Zou u te vinden zijn voor een rijopleiding van zes of acht uur bij een rijsschool, waarmee men zijn rijbewijs zou kunnen halen?

Krachtens de Europese richtlijn met betrekking tot de rijopleiding mogen beginnende bestuurders niet alleen rijden als ze geen definitief rijbewijs hebben. Hoe wettelijk is uw voorlopig rijbewijs dan, en wat is het standpunt van de andere landen hierover?

07.03 Renaat Landuyt, ministre: Monsieur le président, chers

07.03 Minister Renaat Landuyt:

collègues, comme Mme Ghenne l'a indiqué, il est trop tôt pour réaliser une réelle évaluation du nouveau système qui date du 1er septembre 2006.

Je ne sais pas si les chiffres relatifs aux auto-écoles parus dans la presse aujourd'hui sont exacts. La seule donnée chiffrée que je connais est la suivante: il y a 40 nouvelles écoles depuis le 1er septembre.

Il est certain que cela bouge sur le terrain. On constate que les gens choisissent plus librement qu'auparavant leur école et que les écoles doivent vanter leurs atouts. La seule chose qui ait vraiment changé est le fait que les gens ne sont plus obligés de se rendre à une école. Je le répète, on a toujours dit qu'on agissait ainsi pour la sécurité routière et non pour les écoles existantes. Le fait est qu'un changement est intervenu sur le terrain.

À mon avis, les écoles qui travaillent correctement et efficacement pour les gens survivront.

Le **président**: Madame Ghenne, je vous donne la parole pour une très courte réplique car votre question était longue.

07.04 Véronique Ghenne (PS): Monsieur le président, je serai brève. Je remercie M. le ministre pour sa réponse. Néanmoins, mes inquiétudes demeurent. En ce qui concerne le fait qu'une personne puisse conduire de manière indéfinie une voiture sans passer l'examen de permis pratique, et ne l'ayant même pas réussi, je m'interroge au sujet de la volonté du ministre de sécuriser les rues et les routes.

Je regrette que M. le ministre n'ait jamais interrogé le secteur des auto-écoles. En effet, les deux filières se doivent d'exister. Même si les premiers chiffres sont contradictoires, à terme il importe que le secteur des auto-écoles perdure.

07.05 François Bellot (MR): Monsieur le ministre, il serait peut-être judicieux que vous vous concertiez avec les représentants des auto-écoles, tant sur les effets de la réforme sur le plan économique que sur les suggestions formulées à partir des constats sur le terrain, notamment des formations rapides en auto-école pour obtenir le permis définitif. On ne va pas rouvrir le débat ici; il a été suffisamment long en commission. J'observe simplement que vous n'avez pas répondu de manière détaillée aux questions posées à la fois par ma collègue et moi-même.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "het beroep op de diensten van het OCMW voor schuldbemiddeling" (nr. P1709)

08 Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu au ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Égalité des chances sur "le recours aux services des CPAS pour la médiation de dettes" (n° P1709)

08.01 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, steeds meer mensen met schulden kloppen aan

Het is te vroeg om de nieuwe regeling te evalueren. Ik weet niet of de cijfers met betrekking tot de autorijscholen die vandaag in de pers zijn verschenen, juist zijn. Ik kan daarentegen wel zeggen dat er sinds 1 september 40 nieuwe rijscholen werden opgericht.

De mensen kunnen vrijer dan vroeger een autorijschool kiezen. De scholen die correct en efficiënt werken in het belang van de cliënten, zullen overleven.

07.04 Véronique Ghenne (PS): Ik blijf bezorgd. Als men voor onbepaalde tijd met een wagen kan blijven rijden zonder de praktische rijproef af te leggen, stel ik me vragen bij de bedoeling van de minister de wegen veiliger te maken.

Ik betreur dat de sector van de rijscholen niet werd geraadpleegd.

07.05 François Bellot (MR): Het zou goed zijn indien u hierover met de vertegenwoordigers van de rijscholen zou overleggen. Ik wijs er voorts op dat u geen gedetailleerd antwoord hebt gegeven op de vragen van mijn collega en van mijzelf.

08.01 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): De plus en plus de

bij het OCMW om schuldbemiddeling, om budgetbegeleiding, om budgetbeheer aan te vragen, zo vernemen we de voorbije dagen via de media. Wie zijn die mensen? Dat zijn niet alleen leefloners of steuntrekkers, maar ook mensen als u en ik, tweeverdieners, die zich in de schulden hebben gewerkt en er niet alleen meer uitgeraken. Ook vernamen we dat het aantal steuntrekkers de voorbije vijf jaar met een derde zou zijn toegenomen, ook weer volgens dezelfde berichten in de media, gebaseerd op cijfers verkregen via een eigen enquête van Vlaams parlements lid Dehaene, werd gezegd.

Mijnheer de minister, terwijl de verschillende overheden zich de jongste jaren op legistiek vlak hebben toegelegd op het persoonlijk faillissement, de collectieve schuldenregeling en de schuldbemiddeling, heeft de federale overheid op het vlak van budgetbegeleiding en budgetbeheer stilgezeten. Budgetbegeleiding behelst het begeleiden van mensen bij het besteden van hun budget, terwijl budgetbeheer het overnemen is van het beheer van iemands budget.

Wat stellen wij vast? In de OCMW-wet staan budgetbegeleiding en budgetbeheer niet eens vermeld, terwijl nochtans de dag van vandaag die taak almaar belangrijker wordt voor de maatschappelijke werkers in onze OCMW's. Zij steken meer en meer tijd in die dossiers. Sommige mensen die aankloppen met schulden, komen met een map met daarin alles mooi geordend. Heel veel mensen komen ook met soms een plastic zak waarin alles door elkaar zit, wat de maatschappelijk werker eerst moet beginnen te ordenen om vervolgens de schulden te controleren, de schuldeisers te contacteren, over een afbetalingsplan te onderhandelen en uiteindelijk de afbetalingen uit te voeren. Soms moet de maatschappelijk werker vaststellen dat de mensen drie maanden na het effectief opstarten afhaken. Intussen groeit de wachtlijst en wordt het probleem almaar belangrijker.

Mijnheer de minister, bevestigt u de cijfers en beaamt u de stellingen in de media? Klopt het dat meer en meer mensen met schulden aankloppen bij de OCMW's? Klopt het dat het aantal steuntrekkers de jongste vijf jaar met een derde zou zijn gestegen? Beschikt u zelf over officiële cijfers en gaat u akkoord met de cijfers die wij hebben vernomen?

De VLD heeft een wetsvoorstel uitgewerkt om budgetbegeleiding en budgetbeheer in de OCMW-wet in te schrijven en er een definitie aan te geven. Tevens moet het de OCMW's de mogelijkheid geven om budgetbeheer in een aantal gevallen voor een bepaalde duur verplicht te maken, juist om toe te laten dat zij in die dossiers efficiënt kunnen werken en hulpvragers niet na drie maanden afhaken.

Hebt u zelf een en ander in de pijplijn zitten als bevoegde minister? Wat zou u zelf willen doen aan dat groeiende probleem?

08.02 Minister **Christian Dupont**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Lahaye-Battheu, de cijfers die u geeft, zijn gekend. Ik ken die cijfers, ze zijn niet nieuw. Iedereen die voor de OCMW's interesse heeft, kent die cijfers en weet dat het probleem van de schuldenlast van bepaalde mensen niet alleen van leefloners maar ook van personen met twee inkomens, aan het stijgen is. Het is dus een kwestie van wijze van leven. Het is ook een kwestie van consumptiepatroon. Bij

personnes sont victimes de surendettement et s'adressent au CPAS. Il ne s'agit pas seulement d'allocataires sociaux mais de plus en plus souvent aussi de couples à deux revenus qui se sont endettés. Des chiffres publiés dans la presse indiquent que le nombre d'allocataires sociaux a augmenté d'un tiers au cours des cinq dernières années.

Les pouvoirs publics se sont penchés ces dernières années sur la législation en matière de faillite personnelle, de règlement collectif de dettes et de médiation de dettes. Mais la gestion de budgets et l'accompagnement budgétaire ne figurent même pas dans la loi sur les CPAS alors qu'il s'agit de tâches de plus en plus importantes qui mobilisent de plus en plus les travailleurs sociaux. Les listes d'attente sont de plus en plus longues.

Le ministre confirme-t-il les chiffres? Est-il exact que le nombre d'allocataires sociaux a connu une hausse spectaculaire? Notre groupe a déposé une proposition de loi pour inscrire la gestion de budgets et l'accompagnement budgétaire dans la loi sur les CPAS et pour permettre la gestion budgétaire. Le ministre envisage-t-il lui aussi de prendre des initiatives?

08.02 **Christian Dupont**, ministre: Ces chiffres ne sont pas neufs et sont connus de tous ceux qui sont en rapport avec les CPAS. L'endettement augmente, également dans les ménages à un ou deux revenus. Cette situation

bepaalde mensen is het echter gewoon een kwestie van te weinig inkomen. Als men een inkomen heeft van 665 euro per maand en men moet huur betalen, is het natuurlijk moeilijk om rond te komen.

De problemen zijn er. Dat het erger wordt, is inderdaad een feit. Dat er instrumenten bij de OCMW's bestaan, is ook een feit. Ik herinner u eraan dat wij 800 personeelsleden ter beschikking van de OCMW's hebben gesteld, via de fondsen voor gas en elektriciteit bijvoorbeeld. Die zijn speciaal belast met het probleem van de schuldenlast.

Het is ook een regionaal probleem, met regionale instrumenten. Die instrumenten bestaan. Tenminste, in Wallonië zijn er instrumenten van dergelijke aard. De drie instrumenten die bestaan zijn: budgetbeheer, schuldbemiddeling en de collectieve schuldbemiddeling.

De vraag was of men dat verplicht moet maken voor bepaalde mensen. Dat is reeds het geval voor budgetbeheer. Het moet niet verplicht worden voor alle mensen. Ten slotte is het de bedoeling, de rol en de taak van iedereen om mensen te leren omgaan met geld. In de artikels die recent zijn verschenen in de pers geeft men het voorbeeld van een persoon die miljoenen had geërfd en die een paar maanden weer schulden had. Zij had haar oude schulden betaald, maar kon eenvoudigweg niet omgaan met geld.

Ik erken dat het probleem hoe langer hoe erger wordt. De regering heeft geprobeerd te reageren tegen bepaalde vormen van absoluut onaanvaardbare kredieten, bijvoorbeeld op televisie of per gsm. Die vallen niet te dulden. In het Franstalige gedeelte van België een Observatoire du Crédit. Men zegt mij dat het ook in Vlaanderen de bedoeling is om zo'n instrument te creëren.

Dat is de stand van zaken.

08.03 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord waarin u enerzijds de problematiek erkent. U zegt dat de cijfers zijn wat ze zijn. Persoonlijk twijfel ik aan die stijging met een derde van het aantal steuntrekkers gedurende de laatste vijf jaar. Ik zou de verschillen wel eens willen zien. Ik denk dat de laatste vijf jaar het aantal steuntrekkers niet in alle OCMW's met een derde is gestegen. Ik kan dat bijna niet geloven.

U kondigt vandaag geen nieuwe maatregelen aan om die toenemende werklast aan te pakken en ook niet om de wachtlijsten aan te pakken. Ik betreur dat een beetje. Ik zou u ten slotte willen vragen om toch eens stil te staan bij het wetsvoorstel dat wij met de VLD hebben ingediend, ertoe strekkend budgetbegeleiding en budgetbeheer, twee taken die steeds belangrijker worden in de OCMW's, op zijn minst in de OCMW-wet in te schrijven. Bovendien willen wij deze dienstverlening met ons voorstel ook een definitie geven in de OCMW-wet.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Question de M. Éric Massin au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "les déductibilités fiscales pour les habitations occupées par leurs propriétaires et les résidences secondaires" (n° P1704)

est liée aux habitudes de consommation mais également au fait que certaines personnes perçoivent tout simplement des revenus insuffisants. La situation se détériore effectivement. Les CPAS disposent de trois instruments pour remédier au problème: la gestion du budget, la médiation de dettes et le règlement collectif de dettes. Nous avons également augmenté les effectifs de huit cent personnes, notamment par le biais des fonds sociaux pour le gaz et l'électricité. Il existe également des instruments au niveau régional.

La gestion du budget est déjà obligatoire aujourd'hui. Je ne suis pas convaincu de la nécessité d'une obligation générale. Je pense que la gestion d'un budget doit s'apprendre. Le gouvernement a bien tenté d'endiguer le problème, par exemple, en agissant contre certaines formes de crédits réellement inacceptables. Un Observatoire du Crédit a été mis sur pied en Belgique francophone et je pense que l'objectif est de créer un instrument similaire en Flandre.

08.03 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Le ministre reconnaît le problème mais n'annonce malheureusement aucune mesure nouvelle. J'ai par ailleurs peine à croire que le nombre de bénéficiaires a augmenté à ce point. Je regrette qu'aucune initiative ne soit prise pour alléger la charge de travail des CPAS et réduire les listes d'attente. Notre proposition de loi visant à inscrire la guidance et la gestion budgétaires dans la loi sur les CPAS mérite de retenir l'attention.

09 Vraag van de heer Éric Massin aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de fiscale aftrekbaarheid van tweede verblijven en van woningen die door de eigenaar bewoond worden" (nr. P1704)

09.01 Éric Massin (PS): Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, dans la presse de ce mercredi 10 janvier, un article faisait état d'une demande officielle adressée à la Belgique par la Commission européenne, lui enjoignant de modifier sa législation relative à l'allègement fiscal applicable aux habitations occupées par leurs propriétaires et aux résidences secondaires. La législation belge ne serait pas conforme aux principes de libre circulation des travailleurs, des capitaux et de la liberté d'établissement.

En effet, le Code des impôts sur les revenus prévoit des déductibilités fiscales pour les résidences principales occupées par leurs propriétaires et les résidences secondaires, des réductions d'impôt pour les intérêts des emprunts hypothécaires, l'amortissement et la reconstitution des intérêts, pour les cotisations des contrats d'assurance-vie y afférentes. Pour les résidences secondaires, la législation prévoit une réduction d'impôt pour le remboursement des emprunts hypothécaires à la seule condition, évidemment, que l'habitation soit située en Belgique.

C'est sur ce dernier point que la Commission européenne considère qu'il y a une discrimination envers les habitations situées en dehors de la Belgique, dont l'achat devient fiscalement moins intéressant qu'une habitation située en Belgique, ainsi qu'une atteinte au Traité CEE et à l'accord sur l'Espace économique européen.

Cette demande étant présentée sous forme d'avis motivé, la Belgique dispose donc de deux mois pour y répondre de manière satisfaisante. Dans le cas contraire, la Commission pourrait saisir la Cour de Justice des Communautés européennes.

Monsieur le vice-premier ministre, pourriez-vous nous éclairer sur la ligne de défense que compte adopter la Belgique en matière de déductibilité fiscale uniquement pour les habitations situées sur le territoire belge?

Ne pourrait-on se référer à des situations déjà existantes dans d'autres pays, comme l'Espagne?

Le **président**: Monsieur Massin, vous êtes resté dans les temps, je vous en remercie.

09.02 Didier Reynders, ministre: Monsieur le président, je vais tenter de parler aussi vite que M. Massin!

Monsieur Massin, j'ai demandé à mon administration de me faire des propositions pour répondre à l'avis motivé. Ces propositions consistent à modifier le Code des impôts sur les revenus et sont actuellement à l'examen dans un groupe de travail, avant de les soumettre au Conseil des ministres et ensuite au Parlement.

Elles portent essentiellement sur l'impôt des non-résidents en Belgique qui n'ont pas d'habitation dans notre pays mais qui disposent d'une habitation principale à l'étranger. Pour ceux-ci, on pourrait étendre les différents avantages. Mais ils doivent bien entendu payer l'impôt des non-résidents en Belgique puisqu'il faut un avantage fiscal

09.01 Éric Massin (PS): In de kranten van gisteren werd melding gemaakt van een officiële aanmaning van de Europese Commissie aan het adres van België om zijn wetgeving inzake de belastingverlichting voor de woningen die door hun eigenaars bewoond worden, en de tweede verblijven te wijzigen. De Belgische wetgeving zou strijdig zijn met de beginselen van het vrij verkeer van werknemers en kapitaal en met de vrijheid van vestiging.

België heeft twee maanden tijd om aan dit met redenen omkleed advies te voldoen. Zoniet zou de Commissie de zaak voor het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen kunnen brengen. Hoe zal België zijn zaak bepleiten? Kan men niet verwijzen naar de toestand die in andere landen, zoals Spanje bijvoorbeeld, bestaat?

09.02 Minister Didier Reynders: Mijn administratie werkt op dit ogenblik aan een aantal voorstellen tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, in antwoord op dat gemotiveerd advies. Die wijzigingen hebben voornamelijk betrekking op de belasting van de niet-inwoners in België, die over een hoofdverblijf in het buitenland beschikken, en strekken ertoe de verschillende voordelen tot die categorie van belastingplichtigen

sur des revenus taxés chez nous.

De la même manière, un Belge qui n'a pas d'habitation en Belgique pourrait aussi bénéficier de la mesure s'il dispose d'une habitation principale à l'étranger. C'est notamment le cas de personnes qui sont locataires chez nous mais qui disposent d'un bien à l'étranger.

Je ne peux pas encore vous dire quelle sera la disposition exacte que nous allons arrêter. Néanmoins, c'est sur ces deux cas de figure que l'administration a travaillé et tenté de voir comment étendre, de manière limitée, les avantages accordés dans la dernière modification, c'est-à-dire celle qui concerne la première habitation qu'un contribuable peut avoir avec un financement par emprunt hypothécaire, par exemple.

Nous verrons si, de cette façon, il est possible de répondre suffisamment à l'avis motivé de la Commission européenne. Je reviendrai au Parlement avec ces modifications du Code des impôts sur les revenus, après le passage en Conseil des ministres.

09.03 **Éric Massin (PS):** Monsieur le président, ma réplique sera brève.

Monsieur le ministre, une proposition de modification est une bonne initiative. J'ignore cependant si nous pourrions respecter le délai de deux mois. Ce serait souhaitable afin de ne pas se voir attirer devant la Cour de Justice.

Le **président**: Le Parlement pourra faire diligence!

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10 **Vraag van de heer Filip De Man aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de campagne tegen cannabisgebruik" (nr. P1706)**

10 **Question de M. Filip De Man au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la campagne contre la consommation de cannabis" (n° P1706)**

De **voorzitter**: Doet u maar, mijnheer De Man. De minister en ik zijn burens, uit Brakel en Vloesberg.

10.01 **Filip De Man (Vlaams Belang):** Jullie zijn burens? De taalgrens niet in acht genomen dan?

De **voorzitter**: De taalgrens is een manier om zijn geweten te ontmoeten.

10.02 **Filip De Man (Vlaams Belang):** Ah, voilà.

Mijnheer de minister, ik heb dankzij de VRT mogen vernemen dat u een campagne plant in 2008, wellicht in de hoop dat u dan nog minister bent, natuurlijk. Ik ben daar natuurlijk blij verrast door, want ik ken de fanatieke houding die u aanneemt tegenover rokers en ik hoop natuurlijk dat u even fanatiek zult zijn tegenover cannabisgebruikers.

Cannabis is toch wel duidelijk – tien jaar geleden mocht men dat allemaal niet zeggen – een probleemroesmiddel van eerste klasse.

Goed, u hebt gezegd dat er zo'n campagne komt. Het verbaast mij, mijnheer de minister, want – met alle sympathie – u bent toch ook een

uit te breiden. Ook een Belg die niet in België woont zou op die maatregel aanspraak maken indien hij over een hoofdverblijf in het buitenland beschikt.

Eens ze aan de ministerraad zijn voorgelegd zal ik met die voorstellen naar het Parlement komen.

09.03 **Éric Massin (PS):** De termijn van twee maanden wordt best nageleefd, zoniet dreigen we voor het Hof van Justitie te worden gedaagd.

10.02 **Filip De Man (Vlaams Belang):** J'ai été agréablement surpris d'apprendre par le biais de la VRT que le ministre prévoit une campagne de lutte contre la consommation de cannabis en 2008. J'espère qu'il adoptera la même attitude fanatique à l'égard des consommateurs de cannabis qu'à l'égard des fumeurs. Il y a dix ans, il était de mauvais ton de prétendre que le cannabis était une substance euphorisante

socialist, u bent lid van de Parti Socialiste. En het is de Parti socialiste, samen met sp.a, die een de facto gedoogbeleid heeft ingevoerd. Ik zou van u dus eens willen weten hoe u kunt uitleggen dat u enerzijds het cannabisgebruik wil doen afnemen door zo'n campagne en anderzijds toch lid bent van een partij die een gedoogbeleid heeft geïnstalleerd. Ik weet wel dat het een CD&V-minister was die het effectief geïmplementeerd heeft voor de eerste keer, maar het zijn toch vooral de socialisten – met alle respect, nogmaals, mijnheer Demotte – die het in gang gestoken hebben. Dus ik kreeg graag uw antwoord wat dat betreft.

10.03 Minister **Rudy Demotte**: Ik zou niet van fanatisme spreken, wel van overtuiging.

Ten eerste, ik ben ervan overtuigd dat niet enkel tabak, maar veel verslavende producten gevaarlijk zijn voor de gezondheid: alcohol, drugs, waaronder softdrugs – of wat men noemt softdrugs – en cannabis. Men moet weten dat een sigaret met cannabis hetzelfde produceert aan negatieve effecten als 20 gewone sigaretten. Als minister van Volksgezondheid durf ik te zeggen, moet ik zeggen zelfs dat het niet aanvaardbaar is dat mensen dat niet weten. Wij moeten dus informatie richten aan de verschillende soorten publiek, die zouden kunnen denken dat het niet gevaarlijk is of dat het minder gevaarlijk is dan gewone tabak.

Ten tweede, ik kan u zeggen dat de informatie waarover u beschikt, niet correct is. Ik plan niet in 2008, maar wel nog in 2007 een informatiecampaignede over de verschillende gevaren van het gebruik van cannabis. Ik moest natuurlijk wachten tot eerst de wetgeving was gewijzigd. Ik beschikte over geen instrument om dat te doen. Men heeft nu een nieuw fonds opgericht. Ik moest ook eerst overleg plegen met de Gewesten en de Gemeenschappen en ik moest een koninklijk besluit voorbereiden. Dat koninklijk besluit is nu klaar. Het zal worden gepubliceerd en daarna moet er nog een begeleidingscomité worden opgericht.

Ten slotte heb ik ook nog gepland dat de eerste campagne rond cannabis vanaf april-mei 2007 kan beginnen. Wij staan dus dichtbij het begin van de campagne.

De andere aspecten, zoals legaliteit, behoren niet tot mijn bevoegdheid. Ik kan wel zeggen dat cannabis slecht is voor de gezondheid.

10.04 **Filip De Man** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik ben nogmaals blij verrast dat een minister van Volksgezondheid klaar en duidelijk verklaart dat cannabis een product is – het maakt natuurlijk het voorwerp van een debat uit – waardoor 5 à 10% van de jeugd die het product beginnen gebruiken, zwaar in de problemen komen. Zij verliezen bijvoorbeeld alle zin om nog te leren en worden apathisch.

constituant une véritable source de nuisances. Le parti du ministre a instauré, notamment en collaboration avec le sp.a, la politique de tolérance de fait.

Comment le ministre justifie-t-il son attitude paradoxale qui consiste à mener campagne pour réduire la consommation alors qu'il existe une politique de tolérance?

10.03 **Rudy Demotte**, ministre: Il ne s'agit nullement de fanatisme mais de conviction.

Le tabac ne constitue pas la seule substance qui nuit à la santé. De nombreux stupéfiants sont également dans ce cas. Une cigarette de cannabis produit les mêmes effets négatifs que vingt cigarettes normales. En tant que ministre de la Santé publique, je me dois d'informer les gens à ce sujet.

Je prévois, pour 2007 déjà, une campagne d'information dénonçant les dangers de la consommation de cannabis. Je devais attendre la modification de la loi, car je ne disposais pas de l'instrument me permettant de mettre en œuvre une telle initiative. Un nouveau fonds a été créé à cette fin. Une concertation avec les Régions et les Communautés s'imposait également et un arrêté royal devait être préparé. Un comité d'accompagnement doit également encore être créé.

La première campagne est prévue pour avril-mai 2007.

Les autres aspects ne relèvent pas de ma compétence mais le cannabis est mauvais pour la santé.

10.04 **Filip De Man** (Vlaams Belang): Je suis agréablement surpris d'entendre un ministre de la Santé publique déclarer que le cannabis est un produit qui a de graves conséquences pour les

Het is heel goed dat een minister van Volksgezondheid zulks verklaart.

Alleen is het spijtig dat zijn politieke partij nog altijd achter het gedoogbeleid blijft staan. Er wordt wel geopperd dat er wettelijk niets is veranderd. Wij weten echter allemaal dat de omzendbrieven die nu al 8 of 9 jaar – weliswaar in verschillende versies – in voege zijn, er de facto voor zorgen dat iedereen die minder dan 3 gram op zak heeft, het product rustig kan blijven gebruiken.

Mijnheer de minister, dat is de essentie van de zaak. Het gedoogbeleid doorkruist uw campagne.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

11 Questions jointes de

- M. Melchior Wathelet au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'étude de l'INAMI sur les consultations prénatales" (n° P1707)

- Mme Dominique Tilmans au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'étude de l'INAMI sur les consultations prénatales" (n° P1708)

11 Samengevoegde vragen van

- de heer Melchior Wathelet aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de RIZIV-studie over de prenatale raadplegingen" (nr. P1707)

- mevrouw Dominique Tilmans aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de RIZIV-studie over de prenatale raadplegingen" (nr. P1708)

11.01 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, la presse de ce matin relate le fait que, dans le cadre des consultations prénatales, trop d'actes médicaux sont posés et que leur nombre dépasse le seuil idéal préconisé lors d'une grossesse. On parle de trop d'échographies, de ponctions de liquide amniotique qui seraient effectuées sans nécessité. Bref, le nombre des actes médicaux posés en cas de grossesse serait trop élevé.

Cela dit, chacun sait qu'il s'agit d'un moment spécifique de la vie de la femme. Ces neuf mois sont particulièrement importants que ce soit pour la maman ou l'enfant à naître. C'est une période durant laquelle on a envie de prendre certaines précautions et d'éviter tout risque.

Monsieur le ministre, confirmez-vous les chiffres qui sont avancés? Estimez-vous que les remboursements de l'INAMI sont trop importants ou sont, en tout cas, supérieurs à ceux qu'il devrait effectivement effectuer en cas de grossesse? Si oui, comptez-vous prendre des mesures et sur la base de quels critères?

Pour terminer, je ne résiste pas, monsieur le ministre, à l'envie de vous dire que, selon moi, ces critères doivent être élaborés en tenant compte du fait que la grossesse est une période spécifique pour la maman et l'enfant à naître.

11.02 Dominique Tilmans (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, comme M. Wathelet vient de le dire, l'INAMI vient de déposer les conclusions d'une enquête menée en 2005 auprès de 81.000 femmes enceintes dont la grossesse n'était pas à risque.

L'INAMI a établi des recommandations qu'elle a envoyées aux gynécologues, aux médecins généralistes et aux accoucheuses. Ces

jeunes. Je regrette tout simplement que son parti continue à défendre la politique de tolérance. Les diverses circulaires permettent de facto que toute personne ayant en sa possession moins de trois grammes peut continuer à utiliser ce produit sans être inquiétée. Cette politique de tolérance remet en question la campagne du ministre.

11.01 Melchior Wathelet (cdH): De pers bericht vanochtend dat het aantal medische handelingen in het kader van het prenataal consult te hoog ligt. Het gaat echter om een periode waarin men ieder risico wil vermijden.

Bevestigt u de meegedeelde cijfers, onder meer met betrekking tot de te forse terugbetalingen door het RIZIV?

Zo ja, zal u maatregelen treffen en op grond van welke criteria?

11.02 Dominique Tilmans (MR): Naar aanleiding van een in 2005 verrichte enquête, trekt het RIZIV aan de alarmbel en stelt het dat er te veel onderzoeken worden uitgevoerd. Het beveelt tevens aan geen preventieve onderzoeken

recommandations vont dans deux sens.

Tout d'abord, l'INAMI tire la sonnette d'alarme en disant que trop d'exams sont effectués, ces derniers pouvant entraîner des états de stress et d'anxiété de la mère, ce que je peux comprendre. Il y aurait trop d'échographies et d'amniocentèses.

Ensuite, il recommande de ne plus effectuer d'exams préventifs. Comme moi, vous estimerez sans doute que la prévention permet d'éviter bien des soucis qui peuvent se poser par la suite. L'INAMI préconise des exams simples, mais efficaces: analyse d'urine, dépistage de l'hépatite, de l'HIV, de la syphilis, etc.

Monsieur le ministre, faites-vous partie de ceux qui pensent que la grossesse est un problème pathologique? Estimez-vous qu'elle est trop médicalisée? Quelle est votre position par rapport aux recommandations de l'INAMI?

11.03 Rudy Demotte, ministre: Monsieur le président, chers collègues, tout d'abord, nous ne sommes pas devant une recommandation de l'INAMI. C'est le Conseil national de la promotion de la qualité qui est responsable de cette étude. L'INAMI transmet effectivement les profils individuels pour que l'on puisse faire une espèce de "bench marking" afin de déterminer notre position par rapport aux autres.

J'ai beaucoup de remarques à apporter. La première porte sur la méthodologie. Cette dernière est très certainement sophistiquée, parce qu'elle emprunte pour la détermination des critères à la fois des publics cibles par l'âge et par la consommation en pharmacopée. Elle identifiera alors des groupes à risque.

Que peut-on remarquer? Chers collègues, vous relevez vous-mêmes dans la lecture de la presse des titres contradictoires. D'aucuns arguent que certains actes sont trop souvent posés, tandis que d'autres ne le sont pas suffisamment. Quels sont, selon cette étude qui mériterait d'être peaufinée, les actes qui sont trop peu souvent posés? Par exemple, les tests qui sont des tests uniques (tests toxoplasmose, hépatite B), qui sont des tests photographiques à un moment donné.

Cependant, il convient encore de nuancer les résultats de ces tests. En effet, lorsqu'on dit que 75% des femmes ont été testées hépatite B, c'est évidemment sans tenir compte du public qui a été vacciné. Il faudra donc encore nuancer ces chiffres qui, à l'état brut, ne sont pas représentatifs.

Il existe d'autres domaines pour lesquels les contrôles sont effectués de manière "exagérée" par rapport à "l'evidence base". Ce n'est pas si évident que cela, parce que la médecine et l'évidence médicale ne sont pas établies dans des protocoles précis par rapport à tous ces contrôles. Ainsi, la question du nombre de visites de contrôle fait encore pour l'instant l'objet d'un débat. Deux écoles existent: l'une, un peu plus sévère, l'autre moins.

En ce qui me concerne, je ne pense pas que l'on ait affaire à un débat qui ait immédiatement trait à la question de la responsabilité médicale. Prenons l'exemple des échographies. Vous pouvez

meurir à cause de la grossesse, mais il est possible de le prévenir, ce qui est le rôle de la médecine. Il faut donc essayer de trouver un équilibre entre le diagnostic et la prévention, ce qui est le rôle de la médecine.

Vindt u dat zwangerschap een pathologisch probleem is? Wordt zwangerschap teveel gemedicaliseerd? Wat vindt u van de aanbevelingen van het RIZIV?

11.03 Minister Rudy Demotte: De nationale Raad voor kwaliteitspromotie, en dus niet het RIZIV, is verantwoordelijk voor die studie.

Ik wil enkele opmerkingen maken om de zaak enigszins te nuanceren. De eerste opmerking betreft de zeer verfijnde methode die werd toegepast vermits met het oog op de vaststelling van de criteria doelgroepen werden uitgekozen op grond van de leeftijd en van het geneesmiddelenverbruik.

Op te merken valt dat in de pers tegenstrijdige conclusies worden getrokken.

Die studie moet worden genuanceerd omdat ruwe cijfers geen trouwe weerspiegeling zijn van de werkelijke situatie.

Controles worden inderdaad als overtalig beschouwd maar de referentienorm is ook niet duidelijk bepaald.

Ik geloof niet dat dit debat op de medische verantwoordelijkheid slaat. Als men geen onderzoeken uitvoert, kan men niet verantwoordelijk worden gesteld vermits het medisch probleem niet is omschreven.

Bij wijze van besluit kan worden

considérer a priori que l'on a tout intérêt à faire pratiquer le plus grand nombre d'échographies possible pour se protéger et identifier les problèmes. Sauf que celui ou celle qui pratique l'échographie est responsable des problèmes qu'il ne parvient pas à identifier et qui, par la suite, auraient pu être considérés comme évidents ou identifiables. Il en résulte que certains praticiens ne prennent même pas le risque d'en faire.

Donc, il importe d'avoir une vision extrêmement nuancée de cette matière. Certes, "l'evidence base" n'est pas tout à fait établie par rapport au nombre de tests à effectuer.

Sur la question du nombre de tests lui-même, en cas de variation de 10 à 14, par exemple – le Conseil national de la promotion de la qualité se référant au chiffre de 10 –, dans le 14 de moyenne pour le public-cible, qui n'est pas le public à risque, sont reprises toutes les prestations médicales, y compris celles qui ne seraient pas immédiatement liées à la grossesse sur la période. En retirant ce type de prestations, 3 prestations disparaissent du total. Ainsi, le différentiel n'est plus que de 1, le nombre de passages devant des prestataires médicaux étant de 11 au lieu de 10. En d'autres termes, il existe là aussi des éléments de nuance.

De ce qui précède, je retiens d'abord qu'il s'agit de profils individuels que les prestataires pourront aujourd'hui comparer à leurs propres pratiques; le seul but est de faire évoluer le débat sur la pratique médicale. Ensuite, je retiens qu'à ce stade il n'y a pas lieu de prendre des mesures. En effet, nous n'avons aucune certitude que les protocoles utilisés soient les meilleurs, à la hausse comme à la baisse.

Nous pouvons simplement retenir qu'un nouveau débat est ouvert à l'intérieur de ces professions, ce qui constitue une excellente chose pour elles.

11.04 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse. Si je comprends bien, il faudrait peut-être que tout cela se sache. En effet, la lecture de ces articles laisse l'impression que c'est du pain bénit et que les consultations médicales sont en nombre excessif. Ainsi, notre idée est tronquée: comme vous le dites, que ce soit au niveau de la méthodologie ou au niveau du message transmis par de tels articles, le message doit être affiné en fonction des situations de base et de tous les éléments à prendre en considération. Dans certaines circonstances, trop de contrôles sont réalisés ou, de temps en temps, trop peu.

Je plaide vraiment pour que cela ne reste pas sans conséquence, pour qu'on évalue l'étude réalisée, qu'elle soit comparée avec ce qui est fait dans la pratique et, surtout, que ce soit un message le plus affiné possible qui soit délivré à la population pour éviter de telles images présentant trop d'actes médicaux en cas de grossesse. Il convient plutôt de proposer un vrai et bon message, compréhensible pour la population, pour cette période de vie spécifique tant pour la maman que pour l'enfant à naître.

11.05 Dominique Tilmans (MR): Monsieur le président, l'augmentation du nombre de ces examens témoigne certainement de

gezegd dat die studie tot doel heeft het debat over de medische praktijk te doen evolueren. Op dit ogenblik is er geen reden om maatregelen te treffen.

11.04 Melchior Wathelet (cdH): Die artikels wekken de indruk dat er te veel consulten plaatsvinden en geven een vertekend beeld van de werkelijkheid. Wat de methode en de overgebrachte boodschap betreft, moet de analyse worden verfijnd op grond van de basissituaties en de elementen die in overweging moeten worden genomen.

Ik pleit ervoor dat de uitgevoerde studie zou worden beoordeeld en getoetst aan de praktijk, en vooral dat de boodschap die aan de bevolking wordt gegeven, zo begrijpelijk en genuanceerd mogelijk zou zijn.

11.05 Dominique Tilmans (MR): Uit de toename van die

l'attitude défensive adoptée aujourd'hui par les médecins; à juste titre, je pense.

En effet, chacun se souvient encore de l'arrêt Perruche qui a accordé une indemnisation totale à la personne handicapée du simple fait d'être née handicapée à cause d'un mauvais diagnostic prénatal. La Cour de cassation française, dans son arrêt Perruche, a reconnu que le simple fait de naître pouvait constituer un préjudice.

Monsieur le ministre, ma question est simple. Nous attendons toujours le projet de loi sur les aléas médicaux qui permettrait d'éviter cette protection de la part du corps médical. Au MR, nous sommes prêts avec ce texte sur les aléas médicaux et avec un texte destiné à éviter la dérive judiciaire en ce sens. Un projet de loi permettrait de rassurer le personnel médical et de diminuer les coûts au niveau de l'INAMI.

onderzoeken blijkt de defensieve houding die de artsen thans aannemen. Iedereen herinnert zich nog het arrest-Perruche van het Franse Hof van Cassatie, dat een volledige schadevergoeding heeft toegekend aan een persoon die door een foute prenatale diagnose met een handicap werd geboren.

Wij wachten nog steeds op het wetsontwerp over de medische risico's waarmee kan worden voorkomen dat het medisch korps zich juridisch tracht in te dekken door een heleboel tests uit te voeren, wat natuurlijk kosten meebrengt voor het Riziv. De MR heeft twee teksten klaar: één met betrekking tot de medische risico's en één die gerechtelijke ontsparingen moet voorkomen.

11.06 Rudy Demotte, ministre: Monsieur le président, je voudrais ajouter un élément d'information. De l'avis des experts, les tests opérés à l'occasion de ces consultations ne sont pas en corrélation directe avec l'insécurité médicale, contrairement aux césariennes, par exemple. Il faut être prudent dans l'interprétation des données qui ne sont pas immédiatement corrélées à une médecine de défense. On peut le dire des césariennes mais pas vraiment de ces tests. Ce thème mérite certainement des développements en commission.

11.06 Minister Rudy Demotte: In tegenstelling tot keizersneden houden de tijdens die raadplegingen uitgevoerde tests geen rechtstreeks verband met de medische onveiligheid of met een defensieve geneeskunde. Toch verdient dit thema zeker in de commissie te worden besproken.

11.07 Dominique Tilmans (MR): Monsieur le ministre, on aurait pu étendre la problématique d'aujourd'hui aux aléas médicaux.

11.07 Dominique Tilmans (MR): De discussie van vandaag kunnen we zeker tot de medische risico's uitbreiden.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

12 Question de M. Benoît Drèze au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "le rapport sur les pensions dans l'Union européenne" (n° P1712)

12 Vraag van de heer Benoît Drèze aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "het verslag over de pensioenen in de Europese Unie" (nr. P1712)

12.01 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, je suis un peu triste que notre ami, M. Reynders, nous ait quitté voilà quelques instants car je l'entends tous les jours, en précampagne électorale, se glorifier du budget et de la comptabilité de l'État. C'est très bien mais si on pouvait s'intéresser avec autant d'impact médiatique à la situation des pensions, ce serait encore mieux.

12.01 Benoît Drèze (cdH): Ik betreur dat minister Reynders die prat gaat op de begroting en de rijkscomptabiliteit, in alle talen over de toestand van de pensioenen zwijgt.

Notre ami, M. Tobback, connaît mon point de vue et sait que, régulièrement, je rappelais – mais je vais changer mon discours à partir de ce jour – la position de la Belgique dans l'ancienne Union européenne, celle des Quinze, où sur le seul critère du taux de remplacement, nous étions douzièmes sur quinze. Il s'agit des chiffres

Volgens de cijfers van 2004 nam België in het Europa van de 15 op het stuk van de pensioenen de 12e plaats in, en dit enkel op basis van het criterium van de vervangings-

de 2004 que le ministre connaît bien. Néanmoins, depuis deux jours – je ne ris plus du tout –, on parle des résultats d'une étude effectuée par la société AOM Consulting sur la base des données 2006. Cette étude aborde d'autres critères que celui du taux de remplacement.

Quand on additionne les résultats de la Belgique pour l'ensemble des paramètres, nous ne sommes plus douzièmes sur quinze mais vingt-cinquièmes sur vingt-cinq! C'est extrêmement surprenant. A priori, on aurait pu penser que les dix nouveaux arrivants d'Europe de l'Est disposaient de systèmes de sécurité sociale moins performants mais, en matière de pensions, nous sommes battus par tout le monde!

Très brièvement, les quatre critères sont les suivants.

Premièrement, on tient compte de critères démographiques: l'équilibre entre les travailleurs actifs et les pensionnés et le taux de natalité. Sur ce point, nous sommes en difficulté notamment en raison du taux d'activité très bas des travailleurs âgés et, monsieur le ministre, monsieur le président, nous sommes vingt-troisièmes sur vingt-cinq.

Le deuxième critère est l'adéquation du système de pensions (on arrive au taux de remplacement). L'étude parle pour le premier pays d'un taux de remplacement de 40% alors qu'il y a un an, M. Demotte nous a parlé de 37%. Le rapport est peut-être donc même plus optimiste que la réalité car je crois que M. Demotte dispose des chiffres réels pour le premier pilier. Si l'on intègre le deuxième pilier, pour ceux qui ont la chance d'en faire partie puisque tout le monde n'y a pas accès, on arriverait à 60%. Ici, nous nous plaçons en vingt-deuxième position.

Troisièmement, l'étude a tenu compte du critère de "soutenabilité" du système à long terme. Nous sommes seizièmes.

Le quatrième critère est l'importance du deuxième pilier: nous sommes douzièmes.

En additionnant les points obtenus pour les différents critères, nous sommes vingt-cinquièmes sur vingt-cinq.

Dès lors, je voulais savoir si le ministre partage l'analyse de cette étude et ses conclusions.

Ce rapport modifiera-t-il – je l'espère en tout cas – la politique du gouvernement en matière de pensions?

12.02 Bruno Tobback, ministre: Monsieur Drèze, je réponds évidemment "non" à votre deuxième question pour la simple raison que les chiffres mentionnés dans l'étude sont corrects. Je ne les ai d'ailleurs jamais contestés ni maintenant, ni depuis deux ans.

Premièrement, la Belgique a un problème de démographie et un taux d'activité trop bas; on le dit depuis plusieurs années.

Deuxièmement, les taux de remplacement dans le régime des pensions ne sont pas très généreux en Belgique, au contraire. Je le dis depuis que je suis ministre des Pensions, voici deux ans et demi. Nous tentons d'y remédier, notamment en faisant des efforts au

ratio. In een nieuwe studie die gebaseerd is op recentere gegevens en rekening houdt met de demografische criteria, de toereikendheid van het pensioenstelsel, de betaalbaarheid van het stelsel op lange termijn en het belang van de tweede pijler, neemt België de 25^e plaats in op de rangschikking van de 25 EU-lidstaten. De tien nieuwkomers hebben bijgevolg op het stuk van de pensioenen performantere sociale zekerheidsstelsels dan wij.

Deelt de minister de analyse en de conclusies van die studie? Zal de regering haar pensioenbeleid in het licht van dat verslag aanpassen?

12.02 Minister Bruno Tobback: Mijn antwoord op uw tweede vraag is "neen". De cijfers in de studie kloppen wel.

België heeft een demografisch probleem, en onze activiteitsgraad ligt te laag. Dat zeggen we al jaren. De vervangingsratio's in de pensioenstelsels zijn niet erg hoog. Dat had men al vastgesteld bij de invoering van de IGO

niveau de la GRAPA, de la liaison au bien-être, etc.

Les questions posées dans ce rapport sont effectivement correctes. Ce sont d'ailleurs ces mêmes constats qui ont mené au débat sur le Pacte de solidarité entre les générations. Ce n'est pas étonnant, étant donné que les chiffres utilisés dans le rapport sont ceux qui ont été mis à la disposition de la Commission européenne par la Belgique en 2005. Or, dans cette étude, il n'a pas été tenu compte des mesures prises après 2005. Rien de ce qui a été fait ou mis en chantier l'an dernier, aucune des décisions prises dans le Pacte, rien n'a été repris dans cette étude.

Je ne conteste évidemment pas les conclusions. Je ne conteste pas non plus le fait que les mesures prises entre-temps mènent à une situation plus favorable. La Belgique a effectivement fait des efforts pour remédier à la situation mais ils ne se reflètent pas dans ces chiffres.

Troisièmement, cette étude tient fortement compte de l'ampleur du deuxième pilier. Il y a donc un jugement de valeur, une préférence d'idéologie dogmatique: plus le deuxième pilier est grand, plus on a de chances de se trouver en haut du classement. Dans le cas contraire, on se trouve en bas du classement.

Je ne dois pas vous expliquer que, compte tenu du système de répartition de la Belgique, nous n'aurons jamais un deuxième pilier comparable à celui des Pays-Bas, de l'Angleterre ou de n'importe quel autre pays qui présente un système basé essentiellement sur la capitalisation. Je n'envisage donc pas de pouvoir monter dans ce classement jusque la deuxième, troisième ou même la dixième position du fait de la construction historique du système des pensions en Belgique.

Ceci dit, le classement vaut ce qu'il vaut: pas grand chose à mon avis! Je ne conteste pas les chiffres. Le gouvernement belge a déjà réagi en prenant des mesures qui, selon moi, sont nécessaires. Nous verrons dans le futur si elles sont suffisantes. En tout cas, moi j'y crois!

12.03 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le ministre, je ne partage ni votre analyse ni votre optimisme. Comme pour beaucoup de dossiers internationaux, les chiffres sont produits par l'État concerné, c'est clair. Il est exact que les chiffres datent de 2005 mais l'étude reconnaît l'existence de réformes récentes et elle estime qu'elles n'auront pas un impact suffisant pour améliorer...

12.04 Bruno Tobbacq, ministre: Je cite l'étude: "These projections take account of reforms actually enacted prior to 2005 but not reforms enacted since then". Autrement dit, depuis fin 2004, aucune réforme n'a été prise en compte dans ce rapport.

À la fin du document, je lis: "Belgium is taking actions to try to encourage people to retire later. If this is successful, Belgium's ranking may be expected to improve in the future." On n'a donc pas tenu compte de ces actions dans le classement puisqu'il est basé sur des chiffres datant de 2004.

12.05 Benoît Drèze (cdH): On peut donc espérer monter un peu

(inkomensgarantie voor ouderen) en het Generatiepact. In de studie werd echter met geen enkele na 2005 genomen maatregel rekening gehouden.

Bovendien hecht de studie veel gewicht aan de tweede pijler. Er wordt een waardeoordeel uitgesproken, een ideologische voorkeur uitgedragen. Het Belgische pensioenstelsel is fundamenteel een repartitiestelsel, en dus zullen wij nooit een tweede pijler kunnen uitbouwen zoals landen met een stelsel dat vooral op kapitalisatie gebaseerd is.

Ik betwist de vermelde cijfers niet, maar de regering heeft intussen al de nodige maatregelen getroffen. Of dat zal volstaan, zal de toekomst uitwijzen.

12.03 Benoît Drèze (cdH): Ik deel noch uw analyse, noch uw optimisme. Volgens de studie zullen de recente hervormingen niet volstaan om het gewenste resultaat te bereiken.

12.04 Minister Bruno Tobbacq: De rangschikking is gebaseerd op cijfers van 2004 en er werd met geen van de sinds eind 2004 doorgevoerde hervormingen rekening gehouden.

12.05 Benoît Drèze (cdH): We

dans le classement grâce aux dernières réformes mais le rapport dit aussi qu'ils savent qu'il y a eu des réformes et qu'ils pensent que celles-ci ne seront pas suffisantes.

À propos du deuxième pilier, vous dites que nous sommes victimes du fait que nous avons un système de répartition et pas un système de capitalisation. Je suis désolé mais c'est repris dans l'étude, comme je l'ai dit tout à l'heure: pour le deuxième pilier, nous sommes douzièmes sur vingt-cinq. Ce n'est pas si mal mais cela ne nous tire pas vers le haut: nous restons derniers sur le total des critères.

Je terminerai par ceci pour ne pas refaire le débat: l'étude encourage la Belgique à renforcer le deuxième pilier. Ce que je retiens de ce message, c'est que le deuxième pilier devrait être accessible à tout le monde en Belgique à plus ou moins brève échéance. Dans le cas contraire, on poursuivra avec un système à deux vitesses, le niveau du premier pilier sous le seuil de pauvreté et les problèmes de pauvreté que nous connaissons depuis trop longtemps dans notre pays.

kunnen dus hopen dat de laatste hervormingen enig soelaas zullen brengen, maar luidens het verslag zullen die hoe dan ook niet volstaan.

Wat de tweede pijler betreft, heeft de studie rekening gehouden met het feit dat België met een repartitie-, en niet met een kapitalisatiesysteem werkt. Voor dat criterium bekleden we de twaalfde plaats op 25. Voor het geheel van de criteria bengelen we echter aan het staartje.

De studie moedigt België ertoe aan de tweede pijler te versterken. Ik ben van oordeel dat eenieder daar, op min of meer korte termijn, toegang zou moeten toe hebben. Zoniet blijven we vastzitten in een systeem met twee snelheden, met een eerste pijler die onder de armoedegrens ligt.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Ontwerpen en voorstellen

Projets et propositions

13 **Projet de loi modifiant le Code civil et réglant le droit successoral à l'égard du cohabitant légal survivant (2514/1-7)**

- Proposition de loi instaurant un droit successoral ab intestat pour les cohabitants. (846/1-3)

- Proposition de loi visant à supprimer la réserve légale des ascendants. (1044/1-3)

13 **Wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek houdende regeling van het erfrecht van de langstlevende wettelijke samenwonende (2514/1-7)**

- Wetsvoorstel tot invoering van een intestaat erfrecht voor samenwonenden. (846/1-3)

- Wetsvoorstel tot opheffing van het voorbehouden erfdeel van bloedverwanten in de opgaande lijn. (1044/1-3)

Propositions déposées par:

Voorstellen ingediend door:

- 846: Patrick De Groote, Servais Verherstraeten

- 1044: Patrick De Groote, Servais Verherstraeten

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

13.01 **Sabien Lahaye-Battheu**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, geachte mevrouw de minister, ik zal in de eerste plaats verslag geven over de werkzaamheden van de commissie voor de Justitie in verband met het voorliggend wetsontwerp. De

13.01 **Sabien Lahaye-Battheu**, rapporteur: La commission de la Justice a examiné le projet de loi et les propositions de loi jointes au

commissie heeft dit wetsontwerp en de toegevoegde wetsvoorstellen besproken tijdens vijf vergaderingen, op 20 juni, 4 juli, 28 november, 5 december en 12 december van vorig jaar. Wetsvoorstellen die aanvankelijk aan dit wetsontwerp waren toegevoegd, werden tijdens de bespreking losgekoppeld op verzoek van de respectievelijke indieners.

Tijdens de inleidende uiteenzetting heeft minister Onkelinx het volgende benadrukt: In het burgerlijk recht zijn de gevolgen van de wettelijke samenwoning op vandaag beperkt tot enkele regels uit het primaire huwelijksstelsel. Een van de voornaamste bezwaren die de voorbije jaren werd geuit, is dat de wettelijke samenwoning tussen de partners geen gevolgen heeft op het vlak van de erfopvolging. Wettelijke samenwonenden hebben geen enkele aanspraak op elkaars nalatenschap, ongeacht de erfgenamen waarmee de overlevende tot de nalatenschap komt. De samenwoners kunnen elkaar wel begunstigen bij schenking of testament, maar in aanwezigheid van reservataire erfgenamen kunnen zij maar over een beperkt deel van hun nalatenschap beschikken. Daarentegen werden de voorbije jaren door de Gewesten wel fiscale maatregelen getroffen teneinde de tarieven van de successierechten tussen gehuwden en wettelijk samenwonenden gelijk te schakelen. Dit heeft bij de wettelijk samenwonenden verwarring teweeggebracht over hun erfrechten en hen ten onrechte doen geloven dat ook burgerrechtelijk de verschillen inzake erfrecht waren weggewerkt.

Daarom strekt dit ontwerp ertoe om een intestaatserfrecht, een erfrecht zonder dat er een testament is, in te voeren enkel te voordele van de wettelijk samenwonende partners. Het erfrecht heeft betrekking op het vruchtgebruik op de woning die het samenwonende koppel bewoonde en op de daarin aanwezige huisraad.

Tot slot beoogt dit ontwerp, naar analogie van wat geldt voor de langstlevende echtgenoot, te voorkomen dat zo de eerst gestorven kinderloze wettelijke samenwoner ascendenten nalaat, deze inkorting zouden kunnen vorderen van de giften die de eerst gestorvene ten voordele van de langstlevende wettelijke samenwoner deed.

Tijdens de algemene bespreking waren er uiteenzettingen van de heer Walter Muls, collega Van der Auwera, collega Massin, collega Verherstraeten, collega Burgeon, Martine Taelman, Bert Schoofs en mezelf.

Tijdens de artikelsgewijze bespreking werden amendementen ingediend door de regering, die een aantal verbeteringen hebben aangebracht.

Er werden amendementen ingediend door collega's Storms en Muls, die de bedoeling hadden om het wetsontwerp tevens te laten gelden voor feitelijk samenwonenden en niet alleen voor wettelijk samenwonenden.

Er werden ook amendementen ingediend door collega Verherstraeten met hetzelfde doel.

Het wetsontwerp werd uiteindelijk aangenomen met 14 stemmen voor en 1 stem tegen.

cours de cinq réunions, les 20 juin, 4 juillet, 28 novembre et 5 et 12 décembre 2006. Les propositions de loi ont été disjointes au cours des travaux, à la demande de leurs auteurs.

Dans son exposé introductif, Mme Onkelinx a souligné qu'en droit civil, les effets de la cohabitation légale se limitaient jusqu'ici à quelques règles du régime matrimonial primaire. Le principal argument soulevé contre la cohabitation légale est qu'elle ne produit aucun effet sur le plan successoral. Les cohabitants légaux ne peuvent légalement prétendre à leur succession réciproque. Ils peuvent se favoriser mutuellement par donation ou testament mais, en présence d'héritiers réservataires, ils ne peuvent disposer que d'une part limitée de leur patrimoine. Les Régions ont pris des mesures pour uniformiser les taux des droits de succession entre couples mariés et cohabitants. Cela a suscité la confusion chez les cohabitants légaux, qui en ont déduit à tort que les différences en matière successorale avaient été supprimées. C'est pourquoi le présent projet vise à introduire un droit successoral ab intestat – un droit successoral sans testament – pour les seuls cohabitants légaux et portant sur l'usufruit du logement du couple cohabitant et des meubles meublants qui le garnissent. De plus, le projet tend à éviter que des ascendants puissent demander une réduction des libéralités faites en faveur du cohabitant légal survivant.

Mme Van der Auwera, Mme Taelman et moi-même ainsi que MM. Muls, Massin, Verherstraeten, Borginon et Schoofs ont pris la parole lors de la discussion générale. À l'occasion de l'examen des articles, le gouvernement a présenté des amendements au projet de loi qui en amélioreraient le texte. Des amendements de Mme Storms et

Mijnheer de voorzitter, tot zover mijn verslag. Nu zou ik graag namens de VLD nog een korte rede willen houden.

Collega's, de wettelijke samenwoning werd ingevoerd bij wet van 23 november 1998 om naast het huwelijk tussen man en vrouw ook andere samenlevingsvormen zoals homoseksuele relaties te erkennen en een juridisch kader te geven.

Sinds de inwerkingtreding van de wet op 1 januari 2000 is men altijd ervan uitgegaan dat er weinig verklaringen van wettelijke samenwoning werden afgelegd en dat het eigenlijk een lege doos was. In het eerste jaar, in 2000, werden slechts 5.144 verklaringen afgelegd.

Uit recente cijfers is echter gebleken dat het aantal jaar na jaar is gestegen. In 2001 was er een grote piek, waarschijnlijk te verklaren door een inhaalbeweging zodra de rechtsfiguur voldoende was gekend. Los daarvan is het aantal verklaringen steeds toegenomen, met een recordaantal van 30.749 in 2005, meer dan 12.000 meer dan het jaar voordien. Ter vergelijking: het aantal huwelijken stagneerde de laatste jaren op 43.000.

Wat de verhouding huwelijk-wettelijke samenwoning betreft, het volgende. Waar in 2000 18% van de koppels die hun relatie institutionaliseerden, kozen voor wettelijke samenwoning en bijna 90% voor het huwelijk en in 2003 de verhouding 21% wettelijke samenwoning en 79% huwelijk was, is de verhouding in 2005 geëvolueerd naar 42% wettelijke samenwoning en 58% huwelijk.

Deze cijfers tonen aan dat de invoering van de wettelijke samenwoning een goed initiatief was. Wettelijke samenwoning heeft dan ook heel wat voordelen. Het is een meer soepele instelling dan het huwelijk, met minder rechten en plichten. De voornaamste regels hebben betrekking op het vermogensrechterlijk aspect. Daarnaast is er een minimumbescherming die vooral betrekking heeft op de gezinswoning.

De regeling in verband met de goederen en de mogelijkheid om voor het overige in een contract of overeenkomst de wettelijke samenwoning te regelen, vermijdt vechtscheidingen. Ook niet onbelangrijk is dat er de niet-samenwonenden geen levenslange onderhoudsplicht boven het hoofd hangt.

Dit betekent niet dat er geen verbeteringen mogelijk zijn. Misschien is het inderdaad nodig om de wet van 1998 te evalueren en aan te passen waar nodig, zoals een aantal hangende wetsvoorstellen voorziet.

In afwachting daarvan echter kunnen volgens ons toch pertinente lacunes worden opgevuld en niet in het minst wat betreft het erfrecht zoals voorliggend wetsontwerp voorziet. Zoals ik in het verslag al heb gezegd, is op dit vlak vandaag immers enkel voorzien dat wettelijk samenwonenden worden gelijkgeschakeld met gehuwden wat het tarief van de successierechten betreft, een initiatief genomen door de Gewesten.

De praktijk leert immers dat heel wat koppels uiteindelijk niet kiezen voor wettelijke samenwoning bij gebrek aan een degelijk erfrechtelijk

de M. Muls et de M. Verherstraeten visaient à également à faire appliquer le projet à la cohabitation de fait.

Le projet a été adopté par 14 voix contre 1.

Je souhaite à présent dire quelques mots au nom du VLD.

La cohabitation légale a été réglée par la loi du 23 décembre 1998. Depuis son entrée en vigueur le 1er janvier 2000, le nombre de déclarations de cohabitation légale augmente d'année en année. En 2005, le record de 30.749 déclarations a été atteint, pour environ 43.000 mariages. En 2005, 42% des couples ont donc choisi la cohabitation légale et 58% le mariage.

Ces chiffres prouvent que la loi sur la cohabitation légale était une bonne initiative. La cohabitation légale offre aux partenaires un régime plus souple que le mariage, impliquant moins de droits et d'obligations. Les principales dispositions de ce régime portent sur des aspects patrimoniaux et une protection minimale est prévue en ce qui concerne le logement familial. La réglementation relative aux biens permet d'éviter des divorces conflictuels ultérieurement et il n'y a par ailleurs pas d'obligation alimentaire à vie.

La loi de 1998 peut être améliorée mais ce projet nous permet déjà de combler une lacune importante. En matière de droit successoral, les époux et les cohabitants légaux sont actuellement sur un pied d'égalité uniquement pour les droits de succession. C'est précisément la raison pour laquelle de nombreux couples n'optent pas pour la cohabitation légale à ce jour. Dans la pratique, il s'avère que les partenaires qui font une déclaration de cohabitation légale veulent en réalité également s'octroyer

statuut tot op vandaag. Wettelijk samenwonenden kunnen elkaar begunstigen via schenking of testament, maar zijn daarin beperkt indien er reservataire erfgenamen aanwezig zijn. Daarnaast zijn ze verplicht gebruik te maken van bedingen van aanwas en tontine. Uit de praktijk blijkt dat partners die een verklaring van wettelijke samenwoning afleggen, elkaar eigenlijk ook een vermogensrechtelijke bescherming willen geven in het geval een van beiden overlijdt. Het wetsvoorstel waarover wij vandaag zullen stemmen komt hieraan tegemoet en betekent dan ook een belangrijke stap vooruit.

De VLD stelt zich wel terughoudend op wat betreft het onder het toepassingsgebied van de wet plaatsen van de feitelijke samenwoning, al dan niet duurzaam, zoals in de commissie door collega's van sp.a-spirit en CD&V werd voorgesteld. Volgens ons moeten koppels kunnen kiezen om gewoon feitelijk samen te leven, zonder bepaalde wettelijke rechten en plichten. Indien zij dit niet willen, dan kunnen ze kiezen voor het huwelijk of de wettelijke samenwoning. Dit moet een eigen, vrije keuze kunnen blijven van de partners.

Ten slotte, geachte collega's, en daarmee besluit ik, hebben we nog een ander probleem vastgesteld in verband met de wettelijke samenwoning, meer bepaald met de eenzijdige beëindiging ervan. Wettelijke samenwoning kan op twee manieren worden beëindigd. Dat kan via gemeenschappelijke verklaring ten opzichte van de ambtenaar van de burgerlijke stand, waarvoor de ex-partners nog samen door de deur van die ambtenaar van de burgerlijke stand moeten kunnen. In sommige gevallen is dit niet meer mogelijk en is de enige nog resterende mogelijkheid om de wettelijke samenwoning te beëindigen eenzijdig via betekening door een gerechtsdeurwaarder, wat natuurlijk een bepaalde som geld kost, in tegenstelling tot het aangaan van de wettelijke samenwoning die geheel kosteloos is. Het gevolg hiervan is dat heel wat koppels vandaag officieel nog als samenwonenden zijn gekend, terwijl hun relatie al lang is beëindigd. Dat kan negatieve gevolgen hebben, bijvoorbeeld bij overlijden van een van de partners en zeker indien het wetsontwerp dat nu voorligt, in werking is getreden. De VLD heeft daarom een wetsvoorstel klaar dat hiervoor een oplossing wil bieden en zal dit binnenkort indienen.

Tot slot wil ik zeggen dat wij dit wetsontwerp volmondig zullen steunen en het zullen goedkeuren.

13.02 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil de verslaggeefster danken voor haar uitmuntend verslag.

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-eerste minister, collega's, ik zal niet meer verwijzen naar de cijfers met betrekking tot de samenlevingscontractanten en de huwelijkcijfers, die de verslaggeefster heeft aangehaald. Ik bevestig ze. Het is hoe dan ook een gegeven dat de cijfers van het aantal huwelijken en het aantal samenlevingscontracten naar elkaar toe groeien. In 2005 was de verhouding 42% tegenover 58% gehuwden. Dat belet echter niet dat wij ook in ogenschouw moeten durven te nemen dat, niettegenstaande de zeer recente wet op de samenlevingscontracten, in dat zeer kort tijdsbestek reeds een op vijf van die relaties ontbonden is. De drempel om uit elkaar te gaan, ligt bij wettelijk samenwonenden, en wellicht ook bij feitelijk samenwonenden, nog

mutuellement une protection patrimoniale en cas de décès de l'un d'eux. Ce projet représente dès lors une avancée importante.

Nous ne sommes pas favorables à une extension du régime aux cohabitants de fait. Les gens doivent pouvoir opter pour la cohabitation de fait sans que cela ne s'accompagne de droits et devoirs légaux.

A l'heure actuelle, il peut être mis un terme à la cohabitation légale par le biais d'une déclaration commune devant l'officier d'état civil ou par signification unilatérale par un huissier. Ces procédures ne sont pas gratuites et il en résulte que de nombreux couples demeurent officiellement enregistrés comme cohabitants légaux alors que leur relation a pris fin depuis longtemps. Il peut en résulter certaines conséquences lors du décès de l'un des partenaires et ce sera encore davantage le cas après l'entrée en vigueur du présent projet de loi. Le VLD déposera sous peu une proposition de loi visant à résoudre ce problème.

Le VLD adoptera le projet de loi.

13.02 Servais Verherstraeten (CD&V): La rapporteuse a déjà évoqué les chiffres. Le nombre de mariages et le total des déclarations de cohabitation légale tendent en effet à s'équilibrer. En 2005, le rapport était de 58% contre 42%. Néanmoins, un contrat de ce genre sur cinq est ensuite annulé. La séparation est dès lors encore plus courante dans ces cas que lorsqu'il s'agit de personnes mariées.

Toute forme de cohabitation

veel lager dan bij gehuwden.

De nieuwe samenlevingsvormen, ongeacht hun samenstelling, moeten wij echter in elk geval erkennen en respecteren. Ik meen dat elke duurzame samenlevingsvorm steun verdient, ongeacht de samenstelling ervan, omdat elke duurzame samenlevingsvorm solidariteit en verantwoordelijkheid teweegbrengt.

De verschillende samenlevingsvormen geven echter ook verschillende rechten en plichten. Mevrouw de vice-eerste minister, in de filosofie van uw ontwerp inzake samenlevingscontracten en huwelijken, is er een gelijke behandeling van successierechten. Dat kan bij de betrokkenen de indruk wekken dat dat ook geldt voor het erfrecht, wat niet het geval is. Daarom hebt u het erfrecht gewijzigd, maar een onderscheid en een verschil blijven hoe dan ook bestaan. De verwarring en de misverstanden die er op het terrein zouden kunnen en zullen zijn, zullen bijgevolg ook wel eens kunnen blijven bestaan. Het intestaat erfrecht beperkt zich immers tot het vruchtgebruik op het onroerend goed en de huisraad. Het is geen reservatair erfrecht. Men kan dat uitsluiten bij testament. De mogelijkheid tot verwarring blijft dus bestaan, maar het ontwerp is een stap in de goede richting.

Wij hadden liever een reservatair erfrecht gezien, vooral omdat de economisch zwakkeren in een samenlevingscontract toch een iets sterkere positie hebben. Als er geen kinderen bij beide betrokkenen zijn, hadden wij liever gezien dat het erfrecht in plaats van naar de Staat, of in dat geval naar de Vlaamse overheid, naar de samenwonende partner zou gaan.

Wij begrijpen iets echter niet. Het is evident dat er meer erfrechten kunnen en mogen zijn voor wettelijk samenwonenden, maar er werd geen duurtijd bepaald. Een wettelijk samenlevingscontract is zeer snel gesloten en ook zeer snel ontbonden.

Daartegenover laten we feitelijk samenwonenden ongemoeid die bij wijze van spreken een of twee decennia met mekaar samenwonen. De duurzaamheid van het samenleven is daar veel langer dan bijvoorbeeld bij samenlevingscontracten. Dit druist wat mij betreft toch voor een stuk in tegen het solidariteitsgevoel dat volgens mij in elke relatie aanwezig hoort te zijn. Elk duurzaam samenlevingsverband, ongeacht haar samenleving, moet inderdaad rechten doen ontstaan maar creëert wat mij betreft ook plichten en verantwoordelijkheden.

Op dit ogenblik is zich een tendens aan het ontwikkelen waarbij de plichten van het huwelijk een beetje worden verminderd. Wij zijn echtscheidingsregels aan het uitwerken die de echtscheiding steeds maar makkelijker maken. Daartegenover zijn we andere samenlevingsverbanden aan het creëren waarbij meer rechten worden toegekend zonder dat daar plichten tegenover staan. Dit neigt naar een individualisering van relaties waarvan onze fractie absoluut geen voorstander is. Een relatie dient ook verantwoordelijkheden te creëren, niet alleen in goede maar ook in kwade dagen.

Ik pleit ervoor om de evolutie die de laatste jaren aan de gang een halt toe te roepen door ook bij andere samenlevingsvormen meer verantwoordelijkheden en plichten te creëren. De bemerkingen die ik heb gegeven, voorzitter, met betrekking tot dit wetsontwerp en mijn

duurable doit être soutenue parce qu'elle mène à la solidarité et à la responsabilité. Les diverses formes de cohabitation entraînent des droits et des devoirs différents. Après avoir consacré le principe d'un traitement égal au regard des droits de succession dans son projet, la ministre entend à présent modifier le droit successoral. Il subsiste toutefois une distinction. Le droit successoral ab intestat se limite en effet à l'usufruit de l'immeuble et des meubles meublants. Il ne s'agit nullement d'un droit successoral réservataire. Une exclusion par voie testamentaire est cependant possible. Il subsiste dès lors un risque de confusion.

Nous aurions préféré un droit successoral réservataire pour les cohabitants légaux. En l'absence d'enfants chez l'un des partenaires, nous aurions préféré que le cohabitant plutôt que l'État recueille l'héritage.

Le contrat de cohabitation légale se conclut et s'annule très rapidement. Les cohabitants de fait peuvent quant à eux rester ensemble beaucoup plus longtemps. Nous ne comprenons dès lors pas pourquoi aucun délai n'a été imposé. Toute forme de cohabitation génère des droits et des devoirs. Les devoirs ont été réduits dans le cadre du mariage et le divorce a été facilité, mais d'autres formes de cohabitation bénéficient de toujours plus de droits sans devoirs en contrepartie. Nous devons mettre fin à l'individualisation des relations en imposant également aux autres formes de cohabitation certaines responsabilités et certains devoirs.

J'ai traduit sous la forme d'amendements – et je viens d'exposer – mes observations relatives à ce projet de loi et ma proposition d'étendre certains droits aux cohabitants de fait qui mènent une relation de vie

suggestie om bepaalde rechten uit te breiden naar feitelijk samenwonenden wanneer zij duurzaam samenleven, bijvoorbeeld wanneer zij gemeenschappelijke kinderen hebben of samen een onroerend goed hebben. Ik heb dit alles in amendementen gegoten die ik bij deze als toegelicht beschouw.

13.03 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik dank mevrouw Lahaye-Battheu oprecht voor haar verslag. Ik ben het echter niet eens met wat zij in haar uiteenzetting heeft gesteld, namelijk dat het een goed initiatief was om de wettelijk samenwonenden van een wettelijke basis te voorzien in hun relatie. Ze haalt dan cijfers aan waaruit blijkt dat 42% nu reeds een contract van wettelijk samenwonen heeft gesloten en dat 58% voor het huwelijk kiest. Wanneer men het huwelijk stelselmatig gedurende enkele decennia onaantrekkelijker maakt en daar tegenover een andere samenlevingsvorm zet die men een wettelijke basis geeft, dan zullen mensen in tijden van individualisering – zoals collega Verherstraeten aanhaalde – uiteraard eerder geneigd zijn om voor die laat ons zeggen “kleinere vorm” te kiezen.

Immers, we mogen stilaan niet meer alleen spreken van het grote huwelijk dat we van vroeger kennen, zoals de grote adoptie destijds, een samenlevingsvorm, een instituut als het ware, die altijd door de samenleving werd gedragen. Welnu, door de stelselmatige afbraak van dat instituut heeft men nu ook een soort klein huwelijk gecreëerd. Dit wettelijk samenwonen krijgt nu, door het feit dat binnen zo'n relatie de erfrechten openvallen, volgens mij het statuut van een klein huwelijk. Het grote huwelijk, het instituut dat we kennen, wordt dus stelselmatig verlaagd in aantrekkingskracht en het kleine huwelijk zal meer en meer opgeld maken.

Uiteraard komt men dan tot de vaststelling – hier volg ik collega Verherstraeten – dat de plichten waartoe men zich ten aanzien van elkaar verbonden ziet in een dergelijke relatie wat minder worden en dat de rechten wat meer worden maar dat de rechtszekerheid en de consistentie van de gezinnen in de samenleving er niet beter op worden. Men krijgt alsmaar meer gebroken gezinnen, wedersamengestelde gezinnen en dergelijke. Dat is een evolutie die wij niet toejuichen. Volgens ons reikt dit steeds verder omdat men het wettelijk samenwonen als een klein huwelijk zal mogen beschouwen.

U voelt het al aankomen, wij zijn geen voorstanders van deze regeling. Ik heb dat ook in de commissie gezegd. Wij blijven vasthouden aan het huwelijk als de drager van het traditionele gezin en aan het traditionele gezin als de hoeksteen van de samenleving. Wij stellen ons op dat punt consequent conservatief op.

Wij betreuren ook dat partijen als Spirit en CD&V nog verder willen gaan en dat zij het feitelijk samenwonen in bepaalde gevallen ook nog willen voorzien van een wettelijke basis wat de erfrechten betreft. In feite spreekt CD&V – sorry, collega Verherstraeten – zichzelf daarin tegen. Wanneer men voor een degelijke band wil kiezen, een band die voldoende rechtszekerheid biedt wanneer men gedurende tien tot twintig jaar samenleeft in een partnerrelatie, in een gezin, dan denk ik dat het de moeite moet lonen om toch een huwelijk aan te gaan. Wanneer men het dan heeft over erfrechten tussen mensen die geen intieme band met elkaar hebben of toch geen partnerrelatie met elkaar hebben, dan moet men de erfrechten maar wijzigen. Dan moet

commune durable.

13.03 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mme Lahaye-Battheu affirme que le présent projet est une bonne initiative afin de donner une base légale à la cohabitation légale. Elle avance des chiffres pour démontrer que de nombreux couples optent déjà pour la cohabitation légale au lieu du mariage. Il n'y a évidemment pas de quoi s'étonner de cette situation dans la mesure où depuis quelques décennies maintenant, on a systématiquement rendu le mariage moins attrayant et dans la mesure où l'on a créé une forme de vie en commun offrant également une base légale.

Le mariage est une institution qui a toujours été la pierre angulaire de la société. On s'en est pris systématiquement à cette institution et en accordant à présent aux couples concernés des droits en matière d'héritage, on crée en fait une sorte de petit mariage. Tout comme M. Verherstraeten, je constate que dans le cadre de la cohabitation légale, les devoirs au sein du couple pèsent moins lourd que les droits. Le nombre de ménages qui éclatent augmente ainsi et nous ne voyons pas cette évolution d'un bon oeil. Plus l'on considérera la cohabitation légale comme un petit mariage, plus les conséquences de cette évolution seront importantes.

Nous ne sommes dès lors pas favorables à ce régime et nous continuons à croire au mariage et à la famille en tant que pierre angulaire de la société. Nous adoptons ainsi logiquement en la matière une attitude conservatrice.

Nous regrettons que Spirit et le CD&V souhaitent aller plus loin encore en accordant également

men die tak van het recht maar aanpakken. Men moet dan geen soort oneigenlijk huwelijk creëren. Het is in die logica dat CD&V zich inschakelt. Wij zijn daar volstrekt tegen gekant. We zullen ons dan ook consequent tegen dit ontwerp verzetten en tegenstemmen.

des droits en matière d'héritage aux couples cohabitants de fait. Pour les personnes qui ont une relation durable et qui fondent une famille, cela doit valoir la peine de contracter mariage. Evitons de créer un mariage dénaturé. Nous sommes totalement opposés à la logique suivie par le CD&V et sommes dès lors opposés à ce projet de loi.

De **voorzitter**: Ik ga na of er amendementen werden heringediend. Ik wacht even tot ze rondgedeeld zijn, want dit is een heel kort, maar wel interessant ontwerp – zoals al wat hier gebeurt overigens interessant is. Ik wil wel de artikelsgewijze bespreking openen.

13.04 Laurette Onkelinx, ministre: Comme tout ce qui vient de la commission de la Justice, monsieur le président.

Le **président**: Cela allait de soi, madame. Il ne fallait pas le dire, mais je vous remercie de le souligner.

Mon problème pour examiner maintenant les articles est de savoir si des amendements ont été réintroduits.

Mijnheer Verherstraeten, wilt u mij een beetje helpen? Ik zal nu de artikelsgewijze bespreking houden.

13.05 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, tijdens de algemene bespreking heb ik gezegd dat ik via mijn algemene toelichting ook mijn amendementen als toegelicht beschouwde.

De **voorzitter**: Het probleem is te weten welke amendementen opnieuw werden ingediend. Hebt u ze allemaal heringediend?

13.06 Servais Verherstraeten (CD&V): Ik heb ze niet allemaal hernomen. Ik heb slechts een beperkt aantal opnieuw ingediend.

Mijnheer de voorzitter, ik heb enkel de amendementen hernomen die betrekking hadden op de uitbreiding van de samenlevingscontracten naar feitelijk samenwonenden die hetzij gemeenschappelijke kinderen hetzij gemeenschappelijk onroerend goed hebben.

Er is nog geen amendement over het geval waarin er geen wettelijke erfgenamen zijn, de erfenis niet naar de regionale overheden maar naar de samenwonende partners gaat.

De **voorzitter**: Mijnheer Verherstraeten, ik krijg ze hier net. Ik weet dat amendementen niet altijd opnieuw worden ingediend in de plenaire vergadering. Enkel met de belangrijkste gebeurt dat.

Ik zal het proberen. Help mij, indien u zo goed wil zijn.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2514/6)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2514/6)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi modifiant, en ce qui concerne le droit successoral à l'égard du cohabitant légal survivant, le Code civil et la loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging, wat de regeling van het erfrecht van de langstlevende wettelijk samenwonende betreft, van het Burgerlijk Wetboek en van de wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit".

Le projet de loi compte 10 articles.
Het wetsontwerp telt 10 artikelen.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Art. 2

- 26 *Servais Verherstraeten (2514/7)*

Art. 3

- 27 *Servais Verherstraeten (2514/7)*

Art. 7

- 28 *Servais Verherstraeten (2514/7)*

Art. 7bis (n)

- 29 *Servais Verherstraeten (2514/7)*

Art. 7ter (n)

- 30 *Servais Verherstraeten (2514/7)*

Art. 7quat.(n)

- 31 *Servais Verherstraeten (2514/7)*

Art. 8

- 32 *Servais Verherstraeten (2514/7)*

Art. 9

- 33 *Servais Verherstraeten (2514/7)*

Art. 10

- 34 *Servais Verherstraeten (2514/7)*

* * * * *

Madame la ministre de la Justice, désirez-vous intervenir?

13.07 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, le débat en commission fut de très grande qualité et il a amené un vote presque unanime sur le projet de loi, amendé en fonction des débats. Je souhaite remercier tous les participants qui ont permis de compléter ce cadre légal qui s'adresse aux cohabitants légaux; on en avait besoin et on en parlait depuis plusieurs années. Je n'ai rien à ajouter quant aux travaux de la commission.

13.07 Minister **Laurette Onkelinx**: In de commissie werd een hoogstaand debat gevoerd en het ontwerp werd bijna eenparig aangenomen. Ik dank de deelnemers die hun steentje hebben bijgedragen om dit wettelijk kader voor de samenwonenden na al die jaren tot een goed einde te brengen. Ik heb daar niets aan toe te voegen.

Le **président**: Pour le juriste que je suis, il est intéressant de pouvoir relire les textes. C'est l'avantage d'être président de la Chambre.

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur

l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

* * * * *

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Conclusion de la discussion des articles:

Réservé: le vote sur les amendements et les articles 2, 3, 7, 8, 9, 10.

Aangehouden: de stemming over de amendementen en de artikelen 2, 3, 7, 8, 9, 10.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1, 4 - 6.

Adoptés article par article: les articles 1, 4 - 6.

* * * * *

14 **Prise en considération de propositions**

14 **Inoverwegingneming van voorstellen**

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik deze als zijnde aangenomen; overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Je vous propose également de prendre en considération:

- la proposition de résolution de M. Bart Laeremans relative à la création d'un Institut de formation judiciaire par communauté (n° 2837/1). Elle est renvoyée à la commission de la Justice;

- la proposition de loi de MM. François Bellot, Thierry Giet et Dirk Van der Maelen, Mme Annemie Roppe et M. Alfons Borginon modifiant la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances en ce qui concerne la fusion par absorption des associations d'assurances mutuelles (n° 2842/1). Elle est renvoyée à la commission de l'Économie, de la Politique scientifique, de l'Éducation, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture.

Ik stel u ook voor in overweging te nemen:

- het voorstel van resolutie van de heer Bart Laeremans betreffende de oprichting van een instituut voor gerechtelijke opleiding per gemeenschap (nr. 2837/1). Het wordt aanhangig gemaakt bij de commissie voor de Justitie;

- het wetsvoorstel van de heren François Bellot, Thierry Giet en Dirk Van der Maelen, mevrouw Annemie Roppe en de heer Alfons Borginon tot wijziging van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle op de verzekeringsondernemingen, wat de fusie door overneming van de onderlinge verzekeringsverenigingen betreft (nr. 2842/1). Het wordt aanhangig gemaakt bij commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Votes nominatifs**Naamstemmingen****15** Motions déposées en conclusion des interpellations de:

- Mme Muriel Gerken sur "la lettre que le premier ministre a adressée à Suez le 6 octobre 2006 engageant l'Etat vis-à-vis du groupe" (n° 986)
- Mme Simonne Creyf sur "la lettre que le premier ministre, M. Verhofstadt, a adressée le 6 octobre 2006 à MM. Mestrallet et Hansen et jointe aux engagements de Suez/Electrabel dans le cadre de la Pax Electrica II" (n° 987)
- M. Melchior Wathelet sur "les engagements du gouvernement à l'égard du groupe Suez" (n° 988)

15 Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van:

- mevrouw Muriel Gerken over "de brief die de eerste minister op 6 oktober 2006 naar Suez heeft gestuurd en waarbij de Staat wordt geëngageerd tegenover de groep" (nr. 986)
- mevrouw Simonne Creyf over "zijn brief aan de heren Mestrallet en Hansen, toegevoegd aan de engagementen van Suez/Electrabel in het kader van Pax Electrica II, daterend van 6 oktober 2006" (nr. 987)
- de heer Melchior Wathelet over "de verbintenissen die de regering aangaat ten opzichte van de groep Suez" (nr. 988)

Ces interpellations ont été développées en réunion publique de la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique du 19 décembre 2006.

Deze interpellaties werden gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt van 19 december 2006.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 986/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mmes Simonne Creyf et Muriel Gerken et M. Melchior Wathelet;
- une motion pure et simple a été déposée par MM. Jean-Claude Maene et Willy Cortois.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 986/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door de dames Simonne Creyf en Muriel Gerken en de heer Melchior Wathelet;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Jean-Claude Maene en Willy Cortois.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

15.01 Simonne Creyf (CD&V): Mijnheer de voorzitter, wat eerst altijd werd ontkend, werd uiteindelijk toch toegegeven door de premier en door minister Verwilghen: Suez en de eerste minister hebben een wederzijds akkoord gesloten in het kader van Pax Electrica II. Aanvankelijk bleek het enkel te gaan over vrijwillige engagementen van Suez ten opzichte van de Belgische Staat. Nu is uitgekomen dat de premier aan Suez een fiscaal gunstregime heeft beloofd tot 2010, in ruil voor toezeggingen van de Franse energiegroep op de Belgische markt.

In die wederzijdse akkoorden staat ook bevestigd dat Suez bereid is honderd miljoen euro te betalen aan de federale schatkist voor de verlichting van de gasfactuur van de gezinnen. Uiteindelijk was honderd miljoen euro een bijzonder welgekomen geschenk voor de begroting. Het ging over een vrijwillige bijdrage, maar u herinnert zich misschien dat deze vrijwillige bijdrage uiteindelijk werd opgenomen in de wet houdende diverse bepalingen, waarbij Suez nog net drie weken de tijd kreeg om die honderd miljoen euro te betalen, bij

15.01 Simonne Creyf (CD&V): Le premier ministre et le ministre Verwilghen ont fini par admettre, après avoir opposé un démenti, que l'accord conclu avec Suez dans le cadre de la Pax Electrica II comporte bien aussi des engagements pour le gouvernement. Le premier ministre a promis à Suez un régime fiscal favorable jusqu'en 2010 en contrepartie des concessions faites par Suez sur le marché belge de l'énergie.

L'une de ces concessions est substantielle puisqu'il s'agit d'une contribution "volontaire" au Trésor

gebreke waarvan een boete zou volgen van tien maal het bedrag, zijnde een miljard euro. Dat was dus de vrijwillige bijdrage van Suez.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de hele Pax Electrica II baadt in een sfeer van geheimdoenerij. Het is voor het Parlement onmogelijk om inzage te krijgen in wat uiteindelijk tussen de federale regering en Suez is overeengekomen. Daarom hebben wij een motie ingediend die vooral meer duidelijkheid, transparantie en klaarheid moet brengen over wat precies werd afgesproken.

Daarom verzoeken wij de regering om alle documenten met betrekking tot de gesprekken en de akkoorden tussen de Belgische regering en Suez-Electrabel in het kader van Pax Electrica II ter beschikking van de Kamer te stellen.

Wij vragen volledige klaarheid te brengen over de wederzijdse engagementen tussen de Belgische regering en Suez-Electrabel, in het bijzonder over de precieze draagwijdte van wat onder een stabiel, reglementair en fiscaal kader dient te worden begrepen.

Ten slotte, wij wensen volledige klaarheid te krijgen over de voorwaarden waaronder Suez-Electrabel bereid werd gevonden om 100 miljoen euro aan de Belgische Schatkist te betalen.

belge de cent millions d'euros destinés à alléger la facture de gaz des ménages. Cette contribution est évidemment arrivée à point nommé, au moment de la confection du budget. Diverses dispositions de la loi prévoyaient que si Suez ne versait pas le montant dans le délai imparti – et elle a disposé de trois semaines! – elle serait redevable d'une amende se montant à dix fois le montant de cent millions d'euros.

Toute la Pax Electrica II baigne dans un climat de mystère. On ne sait toujours pas exactement ce dont a convenu le gouvernement. Le Parlement est mis sur la touche. La motion demande la communication de tous les documents utiles et la totale transparence concernant les engagements mutuels et plus précisément concernant ce qu'il faut entendre par un cadre "stable réglementaire et fiscal" et les conditions liées à la contribution "volontaire".

15.02 Muriel Gerken (ECOLO): Monsieur le président, j'interviens de mon banc.

Afin de mettre au courant nos collègues, j'aimerais ajouter quelques éléments à la déclaration de Mme Creyf. À partir du moment où l'existence de la lettre écrite à Suez par le premier ministre au nom du gouvernement lui garantissant cette stabilité fiscale et réglementaire a été révélée, la Commission européenne a demandé à disposer de tous ces documents vu qu'elle n'était pas au courant et que cette intervention de notre gouvernement dans ce dossier, qui devait être géré par la Commission européenne, ne respecte évidemment pas les règles en vigueur.

Je crains que la Belgique ne subisse des conséquences négatives dans la gestion des dossiers énergétiques – où elle a perdu la main – à cause de cet incident et de toutes les complications gravitant autour de la fusion entre Suez et GDF, ainsi que des offres publiques d'achat (OPA) qui se multiplient vis-à-vis de ces acteurs énergétiques.

Je tenais à ce que l'information complète soit connue de nos collègues afin qu'ils soutiennent notre motion de transparence.

Le **président**: Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

15.02 Muriel Gerken (ECOLO): Zodra bekend werd dat de premier, namens de regering, een brief aan Suez had gericht, waarin stabiliteit op fiscaal en regelgevend vlak werd beloofd, heeft de Europese Commissie gevraagd over alle documenten in verband met dat initiatief te kunnen beschikken. De Commissie bleek niet op de hoogte van dat initiatief, dat tegen de geldende regels indruist. Ik vrees dat het beheer van de energiedossiers België zuur zal opbreken. Ik stond erop onze collega's volledig te informeren, opdat ze onze motie, waarmee we aandringen op transparantie, zouden steunen.

<i>(Stemming/vote 1)</i>		
Ja	79	Oui
Nee	47	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	126	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

15.03 **Simonne Creyf** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb tegen gestemd.

15.03 **Simonne Creyf** (CD&V): J'ai voté contre.

De **voorzitter**: De heren Goutry en Van Parys hebben ook tegen gestemd.

16 **Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp tot vaststelling van het statuut van de militairen van het actief kader van de Krijgsmacht (nieuw opschrift) (2759/1-7)**

16 **Amendements et articles réservés du projet de loi fixant le statut des militaires du cadre actif des Forces armées (2759/1-7)**

Deze amendementen zijn cascade-amendementen. Zij volgen elkaar de ene na de andere, comme des poupées russes. Ik zal proberen de stemming over de amendementen van de heer Sevenhans aan de ene kant en die van de heer De Crem aan de andere kant kan laten doorgaan, zonder de stemming te herhalen.

16.01 **Gerolf Annemans** (Vlaams Belang): (...)

De **voorzitter**: Festina lente!

Stemming over amendement nr. 3 van Luc Sevenhans op artikel 2. **(2759/3)**
Vote sur l'amendement n° 3 de Luc Sevenhans à l'article 2. **(2759/3)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 2)</i>		
Ja	17	Oui
Nee	112	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	129	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 2 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 2 est adopté.

Stemming over amendement nr. 20 van Pieter De Crem op artikel 3. **(2759/4)**
Vote sur l'amendement n° 20 de Pieter De Crem à l'article 3. **(2759/4)**

Je vous demande d'être très attentifs pour ce vote car je vais le reprendre à d'autres occasions.

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 3)</i>		
Ja	27	Oui
Nee	81	Non
Onthoudingen	20	Abstentions
Totaal	128	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 4 van Luc Sevenhans op artikel 3. **(2759/3)**
Vote sur l'amendement n° 4 de Luc Sevenhans à l'article 3. **(2759/3)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 4)</i>		
Ja	16	Oui
Nee	92	Non
Onthoudingen	21	Abstentions
Totaal	129	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 3 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 3 est adopté.

Stemming over amendement nr. 21 van Pieter De Crem op artikel 5. **(2759/4)**
Vote sur l'amendement n° 21 de Pieter De Crem à l'article 5. **(2759/4)**

Mag de uitslag van de stemming nr. 3 ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote n° 3 est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 3)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 5 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 5 est adopté.

Stemming over amendement nr. 22 van Pieter De Crem op artikel 7. **(2759/4)**
Vote sur l'amendement n° 22 de Pieter De Crem à l'article 7. **(2759/4)**

Mag de uitslag van de stemming nr. 3 ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote n° 3 est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 3)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 7 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 7 est adopté.

Stemming over amendement nr. 5 van Luc Sevenhans op artikel 9. **(2759/3)**
Vote sur l'amendement n° 5 de Luc Sevenhans à l'article 9. **(2759/3)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 5)</i>		
Ja	17	Oui
Nee	92	Non
Onthoudingen	19	Abstentions
Totaal	128	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 23 van Pieter De Crem op artikel 9. **(2759/4)**
Vote sur l'amendement n° 23 de Pieter De Crem à l'article 9. **(2759/4)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 6)</i>		
Ja	21	Oui
Nee	82	Non
Onthoudingen	27	Abstentions
Totaal	130	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 24 van Pieter De Crem op artikel 9. **(2759/4)**
Vote sur l'amendement n° 24 de Pieter De Crem à l'article 9. **(2759/4)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 7)</i>		
Ja	28	Oui
Nee	81	Non
Onthoudingen	19	Abstentions
Totaal	128	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 25 van Pieter De Crem op artikel 9. **(2759/4)**
Vote sur l'amendement n° 25 de Pieter De Crem à l'article 9. **(2759/4)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 8)</i>		
Ja	21	Oui
Nee	80	Non
Onthoudingen	27	Abstentions
Totaal	128	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 9 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 9 est adopté.

Vote sur l'amendement n° 6 de Luc Sevenhans à l'article 12. **(2759/3)**
Stemming over amendement nr. 6 van Luc Sevenhans op artikel 12. **(2759/3)**

Peut-on considérer que le résultat du vote n° 5 est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de stemming nr. 5 ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(*Stemming/vote 5*)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 12 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 12 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 26 de Pieter De Crem à l'article 21. **(2759/4)**
Stemming over amendement nr. 26 van Pieter De Crem op artikel 21. **(2759/4)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(<i>Stemming/vote 9</i>)		
Ja	28	Oui
Nee	82	Non
Onthoudingen	20	Abstentions
Totaal	130	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 21 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 21 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 7 de Luc Sevenhans à l'article 22. **(2759/3)**
Stemming over amendement nr. 7 van Luc Sevenhans op artikel 22. **(2759/3)**

Peut-on considérer que le résultat du vote n° 5 est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de stemming nr. 5 ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(*Stemming/vote 5*)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 22 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 22 aangenomen

Vote sur l'amendement n° 27 de Pieter De Crem à l'article 51. **(2759/4)**
Stemming over amendement nr. 27 van Pieter De Crem op artikel 51. **(2759/4)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(<i>Stemming/vote 10</i>)		
Ja	21	Oui
Nee	82	Non
Onthoudingen	27	Abstentions
Totaal	130	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 51 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 51 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 28 de Pieter De Crem à l'article 67. **(2759/4)**

Stemming over amendement nr. 28 van Pieter De Crem op artikel 67. **(2759/4)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 11)</i>		
Ja	28	Oui
Nee	82	Non
Onthoudingen	17	Abstentions
Totaal	127	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 67 est adopté.

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 67 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 8 de Luc Sevenhans à l'article 75. **(2759/3)**

Stemming over amendement nr. 8 van Luc Sevenhans op artikel 75. **(2759/3)**

Peut-on considérer que le résultat du vote n° 5 est valable pour celui-ci? (*Oui*)

Mag de uitslag van de stemming nr. 5 ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(Stemming/vote 5)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 75 est adopté.

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 75 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 9 de Luc Sevenhans à l'article 76. **(2759/3)**

Stemming over amendement nr. 9 van Luc Sevenhans op artikel 76. **(2759/3)**

Peut-on considérer que le résultat du vote n° 5 est valable pour celui-ci? (*Oui*)

Mag de uitslag van de stemming nr. 5 ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(Stemming/vote 5)

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 29 de Pieter De Crem à l'article 76. **(2759/4)**

Stemming over amendement nr. 29 van Pieter De Crem op artikel 76. **(2759/4)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 12)</i>		
Ja	19	Oui
Nee	81	Non
Onthoudingen	26	Abstentions
Totaal	126	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 76 est adopté.

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 76 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 30 de Pieter De Crem à l'article 119. **(2759/4)**

Stemming over amendement nr. 30 van Pieter De Crem op artikel 119. **(2759/4)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 13)</i>		
Ja	28	Oui
Nee	82	Non
Onthoudingen	20	Abstentions
Totaal	130	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 119 est adopté
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 119 aangenomen.

Stemming over amendement nr. 10 van Luc Sevenhans op artikel 124. **(2759/3)**

Vote sur l'amendement n° 10 de Luc Sevenhans à l'article 124. **(2759/3)**

Mag de uitslag van de stemming nr. 5 ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

Peut-on considérer que le résultat du vote n° 5 est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 5)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 124 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 124 est adopté.

Stemming over amendement nr. 11 van Luc Sevenhans op artikel 141. **(2759/3)**

Vote sur l'amendement n° 11 de Luc Sevenhans à l'article 141. **(2759/3)**

Mag de uitslag van de stemming nr. 5 ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

Peut-on considérer que le résultat du vote n° 5 est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 5)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 141 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 141 est adopté.

Stemming over amendement nr. 13 van Luc Sevenhans op artikel 144. **(2759/3)**

Vote sur l'amendement n° 13 de Luc Sevenhans à l'article 144. **(2759/3)**

Mag de uitslag van de stemming nr. 5 ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

Peut-on considérer que le résultat du vote n° 5 est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 5)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 144 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 144 est adopté.

Stemming over amendement nr. 14 van Luc Sevenhans op artikel 172. **(2759/3)**

Vote sur l'amendement n° 14 de Luc Sevenhans à l'article 172. **(2759/3)**

Mag de uitslag van de stemming nr. 5 ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

Peut-on considérer que le résultat du vote n° 5 est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 5)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 172 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 172 est adopté.

Stemming over amendement nr. 15 van Luc Sevenhans op artikel 174. **(2759/3)**
Vote sur l'amendement n° 15 de Luc Sevenhans à l'article 174. **(2759/3)**

Mag de uitslag van de stemming nr. 5 ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote n° 5 est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 5)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 174 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 174 est adopté.

Stemming over amendement nr. 31 van Pieter De Crem op artikel 192. **(2759/4)**
Vote sur l'amendement n° 31 de Pieter De Crem à l'article 192. **(2759/4)**

Mag de uitslag van de stemming nr. 13 ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote n° 13 est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 13)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 192 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 192 est adopté.

Stemming over amendement nr. 16 van Luc Sevenhans op artikel 195. **(2759/3)**
Vote sur l'amendement n° 16 de Luc Sevenhans à l'article 195. **(2759/3)**

Mag de uitslag van de stemming nr. 5 ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote n° 5 est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 5)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 195 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 195 est adopté.

Stemming over amendement nr. 18 van Luc Sevenhans tot invoeging van een artikel 242bis (n). **(2759/3)**
Vote sur l'amendement n° 18 de Luc Sevenhans tendant à insérer un article 242bis (n). **(2759/3)**

Mag de uitslag van de stemming nr. 5 ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote n° 5 est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 5)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 19 van Luc Sevenhans tot invoeging van een artikel 242ter (n). **(2759/3)**
Vote sur l'amendement n° 19 de Luc Sevenhans tendant à insérer un article 242ter (n). **(2759/3)**

Mag de uitslag van de stemming nr. 5 ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote n° 5 est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 5)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

17 Geheel van het wetsontwerp tot vaststelling van het statuut van de militairen van het actief kader van de Krijgsmacht (nieuw opschrift) (2759/7)

17 Ensemble du projet de loi fixant le statut des militaires du cadre actif des Forces armées (2759/7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

17.01 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, collega's, dat er een probleem bestaat met de leeftijds piramide bij de krijgsmacht, is ruim bekend en vraagt om een oplossing.

Het voorliggend wetsontwerp zou het wondermiddel moeten zijn, maar naar mijn aanvoelen is de remedie erger dan de kwaal. Deze wet neemt, en geeft niets terug.

Het voorliggend ontwerp is op één vlak historisch, in die zin dat de beroepsmilitair verdwijnt en wordt vervangen door een militair met een beperkte houdbaarheid of door een militair met een vervaldatum.

In het verleden was het in tijden van hoogconjunctuur niet eenvoudig om mensen te overtuigen om een carrière uit te bouwen bij Landsverdediging. Het voornaamste argument was dat men een vaste betrekking had, en dat compenseerde dan weer de mindere verloning in vergelijking met bijvoorbeeld de politiediensten. Nu verliest men na twaalf jaar de zekerheid van betrekking en kan men zonder enige garantie op tewerkstelling uit de krijgsmacht worden gezet, nadat men de beste jaren van zijn loopbaan heeft geïnvesteerd in Landsverdediging. Men probeert dat te minimaliseren door te zeggen dat het om vrijwilligers zou gaan – dat heb ik gisteren in het debat duidelijk kunnen horen –, maar dat is helemaal niet correct.

Bijkomend staan er zelfs zaken in dit wetsontwerp die strijdig zijn met de Grondwet. Het wetsontwerp versterkt de politieke inmenging van de minister, en inmenging wil zeker niet zeggen: controle.

Mijn fractie zal in globo dus tegen stemmen, want het idee achter dit wetsontwerp is voor het Vlaams Belang asociaal.

17.01 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Nous ne nions pas que la pyramide des âges pose un problème au sein de l'armée belge mais nous doutons sérieusement que le projet de loi à l'examen constitue la panacée à cet égard. Pour le Vlaams Belang, le remède est pire que le mal. Désormais, le militaire de carrière n'est utilisable que pour une durée limitée et est affublé d'une date de péremption. En période de haute conjoncture, il n'a jamais été aisé de promouvoir la carrière militaire. La sécurité de l'emploi pouvait alors faire office de contrepoids à la modestie de la rémunération, par rapport aux services de police, par exemple. Aujourd'hui, on abandonne cette sécurité d'emploi et les militaires risquent d'être écartés après douze ans, après avoir consacré leurs meilleures années à la Défense nationale. Par ailleurs, il n'est pas exact qu'il s'agira dans tous les cas d'un départ volontaire. Qui plus est, ce projet est anticonstitutionnel à plus d'un titre et l'ingérence politique du ministre s'accroît.

Notre groupe votera contre le projet parce qu'il repose sur une idée asociale.

De **voorzitter**: Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 14)</i>		
Ja	89	Oui
Nee	17	Non
Onthoudingen	24	Abstentions
Totaal	130	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(2759/8)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(2759/8)**

18 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp tot wijziging, wat de regeling van het erfrecht van de langstlevende wettelijk samenwonende betreft, van het Burgerlijk Wetboek en van de wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit (nieuw opschrift) (2514/1-7)

18 Amendements et articles réservés du projet de loi modifiant, en ce qui concerne le droit successoral à l'égard du cohabitant légal survivant, le Code civil et la loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité (nouvel intitulé) (2514/1-7)

Stemming over amendement nr. 26 van Servais Verherstraeten op artikel 2. **(2514/7)**

Vote sur l'amendement n° 26 de Servais Verherstraeten à l'article 2. **(2514/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 15)		
Ja	21	Oui
Nee	107	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	130	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en het artikel 2 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 2 est adopté.

Stemming over amendement nr. 27 van Servais Verherstraeten op artikel 3. **(2514/7)**

Vote sur l'amendement n° 27 de Servais Verherstraeten à l'article 3. **(2514/7)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 15)

Bijgevolg is het amendement verworpen en het artikel 3 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 3 est adopté.

Stemming over amendement nr. 28 van Servais Verherstraeten op artikel 7. **(2514/7)**

Vote sur l'amendement n° 28 de Servais Verherstraeten à l'article 7. **(2514/7)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 15)

Bijgevolg is het amendement verworpen en het artikel 7 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 7 est adopté.

Stemming over amendement nr. 29 van Servais Verherstraeten tot invoeging van een artikel 7bis (n). **(2514/7)**

Vote sur l'amendement n° 29 de Servais Verherstraeten tendant à insérer un article 7bis (n). **(2514/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 16)</i>		
Ja	21	Oui
Nee	91	Non
Onthoudingen	17	Abstentions
Totaal	129	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

18.01 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb ja gestemd.

18.01 Paul Tant (CD&V): J'ai voté oui.

De **voorzitter**: Stemming over amendement nr. 30 van Servais Verherstraeten tot invoeging van een artikel 7ter (n).**(2514/7)**

Vote sur l'amendement n° 30 de Servais Verherstraeten tendant à insérer un article 7ter (n).**(2514/7)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 16)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 31 van Servais Verherstraeten tot invoeging van een artikel 7quater (n).**(2514/7)**

Vote sur l'amendement n° 31 de Servais Verherstraeten tendant à insérer un article 7quater (n).**(2514/7)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 16)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Vote sur l'amendement n° 32 de Servais Verherstraeten à l'article 8.**(2514/7)**

Stemming over amendement nr. 32 van Servais Verherstraeten op artikel 8.**(2514/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 17)</i>		
Ja	21	Oui
Nee	109	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	130	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 8 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en artikel 8 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 33 de Servais Verherstraeten tendant à supprimer l'article 9. Nous votons donc sur le maintien de l'article.**(2514/7)**

Stemming over amendement nr. 33 van Servais Verherstraeten tot weglating van artikel 9. Wij stemmen dus over het behoud van het artikel.**(2514/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 18)</i>		
Ja	106	Oui
Nee	21	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	127	Total

En conséquence, l'article 9 est adopté.

Bijgevolg is artikel 9 aangenomen.

(De heren Laeremans en De Man en mevrouw Colen doen teken dat zij "ja" hebben gestemd)

Vote sur l'amendement n° 34 de Servais Verherstraeten à l'article 10. **(2514/7)**

Stemming over amendement nr. 34 van Servais Verherstraeten op artikel 10. **(2514/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

Monsieur Cocriamont, cela n'a pas marché non plus? Mevrouw Creyf? C'est la confusion des genres! Nous allons annuler ce vote-ci puisqu'on ne s'en sort pas.

(Le vote n°19 est annulé)

(Stemming nr. 19 wordt geannuleerd)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 20)</i>		
Ja	21	Oui
Nee	109	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	130	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 10 est adopté.

Bijgevolg is het amendement verworpen en artikel 10 aangenomen.

19 Ensemble du projet de loi modifiant, en ce qui concerne le droit successoral à l'égard du cohabitant légal survivant, le Code civil et la loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité (nouvel intitulé) (2514/6)

19 Geheel van het wetsontwerp tot wijziging, wat de regeling van het erfrecht van de langstlevende wettelijk samenwonende betreft, van het Burgerlijk Wetboek en van de wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit (nieuw opschrift) (2514/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 21)</i>		
Ja	112	Oui
Nee	17	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	129	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(2514/8)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(2514/8)**

20 Adoption de l'agenda

20 Goedkeuring van de agenda

Nous devons nous prononcer sur le projet d'ordre du jour que vous propose la Conférence des présidents.
Wij moeten ons thans uitspreken over de ontwerpagenda die de Conferentie van voorzitters u voorstelt.

Pas d'observation? *(Non)* La proposition est adoptée.

Geen bezwaar? *(Nee)* Het voorstel is aangenomen.

Wees voorzichtig. Veilige thuiskomst. Soyez prudent.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 18 januari 2007 om 14.15 uur.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 18 janvier 2007 à 14.15 heures.

De vergadering wordt gesloten om 17.00 uur.

La séance est levée à 17.00 heures.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 51 PLEN 259 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 51 PLEN 259 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Naamstemming - Vote nominatif: 001

Ja	079	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Dierickx, Dieu, Douifi, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Monfils, Mues, Muls, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans

Nee	047	Non
-----	-----	-----

Annemans, Arens, Bogaert, Bultinck, Caslo, Claes, Cocriamont, Colen, Creyf, De Crem, De Groote, De Man, Depoortere, Devlies, D'haeseleer, D'hondt, Drèze, Genot, Gerkens, Govaerts, Goyvaerts, Kelchtermans, Laeremans, Lanjri, Lavaux, Milquet, Muylle, Neel, Nollet, Pieters, Salvi, Schoofs, Schryvers, Sevenhans, Tant, Van den Bergh, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Van Themsche, Verhaegen, Verherstraeten, Wathelet, Wiaux

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 002

Ja	017	Oui
----	-----	-----

Annemans, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Neel, Schoofs, Sevenhans, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche

Nee	112	Non
-----	-----	-----

Anthuenis, Arens, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bogaert, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes, Collard, Courtois, Creyf, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Crem, De Croo, de Donnea, De Groote, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Devlies, D'hondt, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, Gerkens, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Goutry, Gustin, Hasquin, Hove, Kelchtermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lanjri, Lano, Lavaux, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Milquet, Monfils, Mues, Muls, Muylle, Nollet, Pécriaux, Peeters, Perpète, Pieters, Raemaekers, Roppe, Salvi, Saudoyer, Schryvers, Storms, Swennen, Taelman, Tant, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van den Bergh, Van der Auwera, Van der Maelen, Vandeurzen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Van Parys, Van Rompuy, Vautmans, Verhaegen, Verherstraeten, Wathelet, Wiaux

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 003

Ja	027	Oui
----	-----	-----

Arens, Bogaert, Claes, Creyf, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Drèze, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Lavaux, Milquet, Muylle, Pieters, Salvi, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Vandeuren, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten, Wathelet, Wiaux

Nee	081	Non
-----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Monfils, Mues, Muls, Pécriaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans

Onthoudingen	020	Abstentions
--------------	-----	-------------

Annemans, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Genot, Gerkens, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Neel, Nollet, Schoofs, Sevenhans, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche

Naamstemming - Vote nominatif: 004

Ja	016	Oui
----	-----	-----

Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Neel, Schoofs, Sevenhans, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche

Nee	092	Non
-----	-----	-----

Anthuenis, Arens, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, Gerkens, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lavaux, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Milquet, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Nollet, Pécriaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Salvi, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Wathelet, Wiaux

Onthoudingen	021	Abstentions
--------------	-----	-------------

Bogaert, Claes, Creyf, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Muylle, Pieters, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeuren, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten

Naamstemming - Vote nominatif: 005

Ja	017	Oui
----	-----	-----

Annemans, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Neel, Schoofs, Sevenhans, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche

Nee	092	Non
-----	-----	-----

Anthuenis, Arens, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, Gerkens, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lavaux, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Milquet, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Nollet, Pécriaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Salvi, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Wathelet, Wiaux

Onthoudingen	019	Abstentions
--------------	-----	-------------

Claes, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Muylle, Pieters, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten

Naamstemming - Vote nominatif: 006

Ja	021	Oui
----	-----	-----

Bogaert, Claes, Creyf, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Muylle, Pieters, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten

Nee	082	Non
-----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Pécriaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans

Onthoudingen	027	Abstentions
--------------	-----	-------------

Annemans, Arens, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Drèze, Genot, Gerkens, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Lavaux, Milquet, Neel, Nollet, Salvi, Schoofs, Sevenhans, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche, Wathelet, Wiaux

Naamstemming - Vote nominatif: 007

Ja	028	Oui
----	-----	-----

Arens, Bogaert, Claes, Creyf, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Drèze, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Lavaux, Milquet, Muylle, Pieters, Salvi, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten, Wathelet, Wiaux

Nee	081	Non
-----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Pécriaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans

Onthoudingen	019	Abstentions
--------------	-----	-------------

Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Genot, Gerkens, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Neel, Nollet, Schoofs, Sevenhans, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche

Naamstemming - Vote nominatif: 008

Ja	021	Oui
----	-----	-----

Bogaert, Claes, Creyf, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Muylle, Pieters, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten

Nee	080	Non
-----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Douifi, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Pécriaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Saudoyer, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans

Onthoudingen	027	Abstentions
--------------	-----	-------------

Annemans, Arens, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Drèze, Genot, Gerkens, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Lavaux, Milquet, Neel, Nollet, Salvi, Schoofs, Sevenhans, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche, Wathelet, Wiaux

Naamstemming - Vote nominatif: 009

Ja	028	Oui
----	-----	-----

Arens, Bogaert, Claes, Creyf, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Drèze, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Lavaux, Milquet, Muylle, Pieters, Salvi, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten, Wathelet, Wiaux

Nee	082	Non
-----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Pécriaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen,

Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans

Onthoudingen	020	Abstentions
--------------	-----	-------------

Annemans, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Genot, Gerkens, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Neel, Nollet, Schoofs, Sevenhans, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche

Naamstemming - Vote nominatif: 010

Ja	021	Oui
----	-----	-----

Bogaert, Claes, Creyf, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Muylle, Pieters, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten

Nee	082	Non
-----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquellaine, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Germeaux, Ghene, Giet, Goris, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Pécriaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans

Onthoudingen	027	Abstentions
--------------	-----	-------------

Annemans, Arens, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Drèze, Genot, Gerkens, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Lavaux, Milquet, Neel, Nollet, Salvi, Schoofs, Sevenhans, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche, Wathelet, Wiaux

Naamstemming - Vote nominatif: 011

Ja	028	Oui
----	-----	-----

Arens, Bogaert, Claes, Creyf, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Drèze, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Lavaux, Milquet, Muylle, Pieters, Salvi, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten, Wathelet, Wiaux

Nee	082	Non
-----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquellaine, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Germeaux, Ghene, Giet, Goris, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Pécriaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans

Onthoudingen	017	Abstentions
--------------	-----	-------------

Annemans, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Neel, Schoofs, Sevenhans, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche

Naamstemming - Vote nominatif: 012

Ja	019	Oui
----	-----	-----

Claes, Creyf, De Crem, De Groote, D'hondt, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Muylle, Pieters, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten

Nee	081	Non
-----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Germeaux, Ghénne, Giet, Goris, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Pécriaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans

Onthoudingen	026	Abstentions
--------------	-----	-------------

Annemans, Arens, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Drèze, Genot, Gerkens, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Lavaux, Milquet, Neel, Nollet, Salvi, Schoofs, Sevenhans, Van den Broeck, Van den Eynde, Wathelet, Wiaux

Naamstemming - Vote nominatif: 013

Ja	028	Oui
----	-----	-----

Arens, Bogaert, Claes, Creyf, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Drèze, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Lavaux, Milquet, Muylle, Pieters, Salvi, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten, Wathelet, Wiaux

Nee	082	Non
-----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Germeaux, Ghénne, Giet, Goris, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Pécriaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans

Onthoudingen	020	Abstentions
--------------	-----	-------------

Annemans, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Genot, Gerkens, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Neel, Nollet, Schoofs, Sevenhans, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche

Naamstemming - Vote nominatif: 014

Ja	089	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lavaux, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Milquet, Monfils, Moriau, Mues, Péciaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Salvi, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Wathelet, Wiaux

Nee	017	Non
-----	-----	-----

Annemans, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Neel, Schoofs, Sevenhans, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche

Onthoudingen	024	Abstentions
--------------	-----	-------------

Bogaert, Claes, Creyf, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Genot, Gerkens, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Muylle, Nollet, Pieters, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten

Naamstemming - Vote nominatif: 015

Ja	021	Oui
----	-----	-----

Bogaert, Claes, Creyf, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Muylle, Pieters, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten

Nee	107	Non
-----	-----	-----

Annemans, Anthuenis, Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Bultinck, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Caslo, Chabot, Chastel, Chevalier, Cocriamont, Colen, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Man, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Depoortere, Detiège, D'haeseleer, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, Gerkens, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Govaerts, Goyvaerts, Gustin, Hasquin, Hove, Laeremans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lavaux, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Milquet, Monfils, Moriau, Mues, Neel, Nollet, Péciaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Salvi, Saudoyer, Schoofs, Sevenhans, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Van Themsche, Vautmans, Wathelet, Wiaux

Onthoudingen	002	Abstentions
--------------	-----	-------------

Muls, Storms

Naamstemming - Vote nominatif: 016

Ja	021	Oui
----	-----	-----

Bogaert, Claes, Creyf, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Lano, Muylle, Pieters, Schryvers, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten

Nee	091	Non
-----	-----	-----

Anthuenis, Arens, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, Gerkens, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lavaux, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayor, Meeus, Milquet, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Nollet, Pécriaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Salvi, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Wathelet, Wiaux

Onthoudingen	017	Abstentions
--------------	-----	-------------

Annemans, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Neel, Schoofs, Sevenhans, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche

Naamstemming - Vote nominatif: 017

Ja	021	Oui
----	-----	-----

Bogaert, Claes, Creyf, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Muylle, Pieters, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten

Nee	109	Non
-----	-----	-----

Annemans, Anthuenis, Arens, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Bultinck, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Caslo, Chabot, Chastel, Chevalier, Cocriamont, Colen, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Man, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Depoortere, Detiège, D'haeseleer, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, Gerkens, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Govaerts, Goyvaerts, Gustin, Hasquin, Hove, Laeremans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lavaux, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayor, Meeus, Milquet, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Neel, Nollet, Pécriaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Salvi, Saudoyer, Schoofs, Sevenhans, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Van Themsche, Vautmans, Wathelet, Wiaux

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 018

Ja	106	Oui
----	-----	-----

Annemans, Anthuenis, Arens, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Bultinck, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Caslo, Chabot, Chastel, Chevalier, Cocriamont, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Depoortere, Detiège, D'haeseleer, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, Gerkens, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Govaerts, Goyvaerts, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lavaux, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayor, Meeus, Milquet, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Neel, Nollet, Pécriaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Salvi, Saudoyer, Schoofs, Sevenhans, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen,

Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Van Themsche, Vautmans, Wathelet, Wiaux

Nee	021	Non
-----	-----	-----

Bogaert, Claes, Creyf, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Muylle, Pieters, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 019

Ja	025	Oui
----	-----	-----

Arens, Bogaert, Claes, De Crem, De Groote, De Man, Devlies, D'hondt, Drèze, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Lavaux, Milquet, Muylle, Pieters, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten

Nee	091	Non
-----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Caslo, Chabot, Chastel, Chevalier, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Depoortere, Detiège, D'haeseleer, Dierickx, Dieu, Douifi, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, Gerkens, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Goyvaerts, Gustin, Hove, Laeremans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Neel, Nollet, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Saudoyer, Schoofs, Sevenhans, Storms, Swennen, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Wathelet

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 020

Ja	021	Oui
----	-----	-----

Bogaert, Claes, Creyf, De Crem, De Groote, Devlies, D'hondt, Goutry, Kelchtermans, Lanjri, Muylle, Pieters, Schryvers, Tant, Van den Bergh, Van der Auwera, Vandeurzen, Van Parys, Van Rompuy, Verhaegen, Verherstraeten

Nee	109	Non
-----	-----	-----

Annemans, Anthuenis, Arens, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Bultinck, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Caslo, Chabot, Chastel, Chevalier, Cocriamont, Colen, Collard, Courtois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Croo, de Donnea, Delizée, De Man, De Meyer, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Depoortere, Detiège, D'haeseleer, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, Gerkens, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Govaerts, Goyvaerts, Gustin, Hasquin, Hove, Laeremans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lavaux, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Milquet, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Neel, Nollet, Pécriaux, Peeters, Perpète, Raemaekers, Roppe, Salvi, Saudoyer, Schoofs, Sevenhans, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van den Broeck, Van den Eynde, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Van Themsche, Vautmans, Wathelet, Wiaux

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------

Naamstemming - Vote nominatif: 021

Ja	112	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeke, Barzin, Bellot, Bex, Bogaert, Bonte, Borginon, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes, Collard, Courtois, Creyf, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Coninck, De Crem, De Croo, de Donnea, De Groote, Delizée, Denis, Déom, De Padt, De Permentier, Detiège, Devlies, D'hondt, Dierickx, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Daniel, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, Gerkens, Germeaux, Ghenne, Giet, Goris, Goutry, Gustin, Hasquin, Hove, Kelchtermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lanjri, Lano, Lavaux, Lejeune, Maene, Marinower, Massin, Mathot, Mayeur, Meeus, Milquet, Monfils, Moriau, Mues, Muls, Muylle, Nollet, Pécriaux, Peeters, Perpète, Pieters, Raemaekers, Roppe, Salvi, Saudoyer, Schryvers, Storms, Swennen, Taelman, Tant, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van den Bergh, Van der Auwera, Van der Maelen, Vandeurzen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Van Parys, Van Rompuy, Vautmans, Verhaegen, Verherstraeten, Wathélet, Wiaux

Nee	017	Non
-----	-----	-----

Annemans, Bultinck, Caslo, Cocriamont, Colen, De Man, Depoortere, D'haeseleer, Govaerts, Goyvaerts, Laeremans, Neel, Schoofs, Sevenhans, Van den Broeck, Van den Eynde, Van Themsche

Onthoudingen	000	Abstentions
--------------	-----	-------------